

Omakoti

HUITTISTEN TERÄHUOLTO

Huittisten JP-Rakentajat

- Kaikki rakennuspeltityöt
- Terämyynti • Terähuolto

Soita 0400 735 859

www.huittistenterahuolto.fi

SASTAMALA » NUMERO 1/2024 » OMAKOTIASUMISEN ERIKOISLEHTI » 15. vuosikerta » www.omakotilehdet.fi

Eri vuosi- kymmenten taloissa on omat metkunsä

6 "Mummolan tuoksu" johtuu
usein ilmanvaihdon puutteista

18 Terassi viihtyisäksi
– satoi tai paistoi

TYÖKALUT, TARVIKKEET, ASUSTEET KOTIIN, MÖKILLE JA MIHIN VAIN...

24/7

SOS
HINAUS

HINAUS- JA TIEPALVELUTEHTÄVÄT
VUODEN JOKAISENA PÄIVÄNÄ.

Myös raskaan kaluston hinaukset.

ALUEEN
PARAS
AUPTESULA

Automaattipesula &
Itsepalvelupesuhalli

KIVINIITY
CARWASH

Ostoskatu 1 Raimäentie 2
32700 Huittinen 38200 Sastamala

KIVINIITY
HUITTINEN | KIVINIITY.NET | SASTAMALA

OSTOSKATU.COM
RASKAANSARJAN VERKKOKAUPPA

Kaikki kodin kiintokalusteet ja erikoismittakalusteet **MIELIKALUSTEELTA**

Teemme myös pintaremontteja

Ota yhteyttä ja tilaa
ilmainen mitta- tai suunnittelukäynti!

info@mielikaluste.com
puh. 0400 522 494
Kämmäkäntie 249, Sastamala
www.mielikaluste.com

Pirkanmaan Pelti-uuni

Aitoja perinteisiä pöytäuuneja

Tarjous

Omega70 Classic

2600 €

Tarvikepaketti

- korkeus 190, 200 tai 210 cm
- halkaisija 70 cm
- hormiliitos alhaalta
- + rahti ja asennus

Kokeile laina-
laskuriamme
kotisivuilla.
Päätöksen
rahoituksesta
saat heti.

Pirkanmaan Pelti-uuni Oy Huittinen
pelti-uuni.fi | puh. 0400 619 009

Sastamalan Lukko- ja Avainpalvelu

Palveleva lukko- ja avainpalvelu
Sastamalassa

www.salpaoy.fi

Puistokatu 21, Sastamala / puh. 03 514 1010

Verkkokauppa: myynti@salpaoy.fi

Muut asiat: lukko.avainpalvelu@salpaoy.fi

Avoimena arkisin klo 9 - 17

Myös
verkkokauppa!

dormakaba

TULE TUTUSTUMAAN

uusiin koristekiviin ja
muihin katemateriaaleihin
myymälän näyttelyalueelle.

Valikoimastamme löydät
parhaat vaihtoehdot
polkujen, istutusalueiden ja
muiden puutarhaelementtien
kattamiseen.

Kysy neuvoa asiantuntevalta
henkilökunnaltamme!

Hedelmäpuun
taimen ostajalle
istutuslannoite ja
7,5 kg:n kalkkipussi
KAUPANPÄÄLLE.

KEKKILÄ
GARDEN

**KEKKILÄN
ASIAANTUNTIJA**
28.6.
KLO 12-18

Aiheena
KIVET JA KATTEET

Taimistolla
TAPAHTUU

Skannaa koodi
ja lue lisää:

PINSIÖN TAIMISTO

Pinsiön taimilla on helppo onnistua!

Tampereelta noin 19 km, Vaasantien varrella.

03 3122 2510 | www.pinsiontaimisto.fi | www.pinsiontaimistontuotteet.fi

Palvelemme: ma-pe 9-18, la 10-16, su 12-16

Omakoti

www.omakotilehdet.fi
facebook.com/omakotilehti

Ilmestyminen
Nro 1/2024 vko 24

Jakelu ja levikki
Jakelulevikki 9 000 kpl.

Pientalot Sastamalan,
Huittisten ja Punkalaitumen
taajamissa.

Julkaisija ja kustantaja
Media Potentia Oy
Kuninkaankatu 24 A
33210 Tampere
p. 0400 772 229
www.mediapotentia.fi

Päätoimittaja
Petri Kaukonen
p. 0400 770 203
petri@mediapotentia.fi

Toimitus
Mari Pihlajaniemi
p. 045 276 5998
toimitus@mediapotentia.fi

Mediamyynti
Media Potentian toimisto
p. 0400 772 229
toimisto@mediapotentia.fi

Taitto ja ilmoitusvalmistus
Media Potentia Oy
aineistot@mediapotentia.fi

Paino
Sanoma Manu Oy

Etukannen kuva
Kasper Kayhkö

12 Rakkaudesta omaan pihaan

Unsplash

Tässä lehdessä

- 3 Pääkirjoitus
- 5 Ajankohtaista
- 6 Omakotitalojen tyyppiviati eri vuosikymmenillä
- 10 Homeongelmat ja kosteusvauriot
- 12 Huolellisella suunnittelulla viihtyisä piha
- 15 Lakipalsta
- 16 Pihämökit, puutarhavarastot ja kasvihuoneet
- 18 Terassi mukavaksi säällä kuin säällä
- 20 Kodin turhien tavaroiden kierrätys
- 22 Ajanviete

Lehti noudattaa ilmoitusten julkaisusääntöjä. Reklamaatiot on tehtävä 7 vrk:n aikana ilmoituksen julkaisemisesta Media Potentia Oy:lle. Suurin mahdollinen vastuu ilmoituksen julkaisemisesta sattuneesta virheestä tai poisjäämisestä sekä sen aiheuttamista vahingoista on ilmoituksen hinta. Mikäli ilmoitusmateriaali saapuu aineistopäivän jälkeen Media Potentia Oy ei ole velvollinen korvaamaan painovirheitä. Ilmoituksista lähetetään oikovedos sopimuksen mukaan.Peruutukset viimeistään aineistopäivänä. Jos ilmoitus on ehditty valmistaa ennen peruutusta, veloitetaan siitä 50 % ilmoituksen hinnasta.

Petri Kaukonen
Päätoimittaja

Nikkarointia, pihatöitä – ja riippumatossa löhöilyä

Ainakin taannoin kesäkuu oli todennäköisin ajankohta, jolloin suomalainen osti itselleen omakotitalon tai muun kiinteistön. Vaikka kauppamäärät ovat hiipuneet varsinkin koronavuosien lukemista, tänäkin kesänä monet meistä aloittavat uutukaisen elämän omakotiasujina.

Onnittelut! Riippuen siitä, millaisen tuvan on itselleen innostunut hankkimaan, alkuhuuman jälkeen kodinomistajalle voi koittaa kuitenkin myös hyinen herätys.

Käsilä on yhtäkkiä talo, jonka korjaushistoria on voinut jäädä osin unholaan vuosien vieressä ja omistajien vaihtuessa; kukkaloistoinen, mutta työläs puutarha, jota joku muu on vaalinut vuosikaudet vaivaa säästämättä; pieniä puutteita, joiden kanssa joko opitaan elämään tai joita ryhdytään korjaamaan – heti sitten, kun budjetti vain antaa myöten.

Mutta huolet pois. Asuminen opettaa. Tietoa kannattaa hankkia ja keskustella askarruttavista asioista vaikka naapureiden kanssa. Erään nyrkkisäännön mukaan vanhaa taloa tulisi myös asua vuoden verran, ennen kuin sitä ryhtyy myllertämään uuteen uskoon. Näin sen kommervenkit ehtivät tulla rauhassa tutuksi.

Ja eihän omakotitalossa asuminen ole suinkaan pelkkää rehkimistä ja kukkapenkkin kiittämistä. Varsinkin kesällä asumismuoto näyttää parhaat puolensa. Viihdytään siis, niin omassa rauhassa kuin läheistenkin kanssa, ja iloitaan tulevista lämpimistä päivistä!

Lämpimin terveisin,

Petri Kaukonen

Päätoimittaja
Omakoti

TILASUUNNITTELU

Kaikella sillä, millä ympäröimme
itsemme, on merkitystä.

kristinanoppiari.com
Karantalo Oy, Huittinen
p. 040 7558 544
info@karantalo.net

Vammalan Siivoushuolto Oy

Siivous- ja kotiapupalvelua kodeille ja yrityksille!

Kysy lisää arvonnäkö-verottomasta kotipalvelusta ja muista kotitalousvähennyksistä!

Vammalan
SIIVOUSHUOLTO
www.siivoushuolto.net

Puh. 03 511 2316 / 0500 336 316
asiakaspalvelu@siivoushuolto.net

» LYHYESTI

Kiinnostus puutarhaharrastamiseen kasvaa

Puutarhaharrastus on yksi suomalaisten suosituimpia vapaa-ajan toimia, iloitsi Puutarhaliitto ry keväisessä tiedotteessaan. Noin puolet suomalaisia pitää sitä joko hyvin tai melko tärkeänä harrastuksena. 75 prosentille se on viikoittaista puuhaa kotipihoilla, mökeillä, terasseilla ja parvekkeilla.

Kantar Agri -tutkimuslaitoksen Kotipuutarha-tutkimuksen mukaan viime vuonna saavutettiin kaikkien aikojen euromääräinen ennätys puutarhakaupassa. Erityisesti kaupaksi kävivät kasvien taimet ja esimerkiksi kompostorit ja puutarhatyökalut. Kotitalouden vuosittainen keskiostos nousi 351 euroon. Puutarhakaupan arvo oli 699 miljoonaa euroa tämän tutkimuksen arvion perusteella. Lisäksi suomalaiset käyttivät piharakentamiseen esimerkiksi piharakentamiseen ja terasseihin, 707 miljoonaa euroa.

Suomalaisten kiinnostus puutarhaharrastamiseen nousi ennätyskorkealle koronavuosina 2020 ja 2021. Kiinnostus on näistä vuosista hiukan vaimentunut, mutta on edelleen korkealla. Nyt erityisesti nuoret ja kaupunkilaiset harrastajat arvostavat oma-
varaisuutta ja luonnonmukaisuutta puutarhan hoidossa.

Mieltä ja kehoa

Kasvien kasvattaminen puutarhassa rau-

hoittaa ja hoitaa sekä mieltä että kehoa, kertovat Kotipuutarhatutkimuksen tulokset. Vanhemmat ikäpolvet kokevat puutarhaharrastamisen hyvänä fyysisen kunnon ylläpitäjänä. Toisaalta nuoremmat kertovat puutarhan auttavan rentoutumisessa, kuvailee sukupolvien eroja Puutarhaliiton toimitusjohtaja **Timo Taulavuori**.

Kiinnostus puutarhaharrastamista kohtaan kasvaa edelleen. Kolme neljäsosaa suomalaisista harrastaa jotain puutarhahoitoon liittyvää. Noin seitsemän prosenttia, haluaisi edelleen lisätä puutarhaharrastustaan, mutta heillä ei ole siihen mahdollisuuksia joko sopivan paikan tai harrastamiseen käytettävän ajan vuoksi. Lisäksi Kantarin tutkimuksesta selviää, että erityisesti naiset kokevat lisäksi tämänhetkisen taloudellisen tilanteen rajoittavan harrastusmahdollisuuksiaan muun muassa yleisen kustannusnousun vuoksi.

Ympärivuotista kasvua

Puutarhaliiton toimitusjohtaja Timo Taulavuori uskoo harrastamisen kasvuun niin pihossa kuin kotiympäristöissä, sillä esimerkiksi led-valojen avulla myös pienenmuotoinen kasvattaminen on mahdollista sisätiloissa jopa vuoden ympäri. Näin harrastaminen ja kasvukausi voivat jatkua

Kuva: Puutarhaliitto ry

ympäri vuoden.

Moni arvostaa myös erityisesti sitä, että puutarha on lähes ainoita harrastuksia, joiden avulla voidaan sitoa ilmakehän haitallista hiilidioksidia kasveihin ja maaperään. Samalla kun harrastustoiminta tekee hyvää itselle, se myös auttaa sopeutumaan ilmastomuutokseen, hän korostaa harras-

tuksen hyviä puolia. Jokainen vihreä kasvi sitoo kasvaessaan hiiltä, oli harrastamisen tarkoitus joko ilahduttaa harrastajan silmää tai lopputuotteen päätyä ruokavalioomme. Puutarhaharrastaminen ja sen kasvu ovat monin tavoin myös kansanterveyden ja -talouden kannalta hyödyllistä, kertoo Taulavuori.

Kyläkaupat ovat matkailijoiden keitaita ja kesäisen elämänmenon näyttämöitä

Suomalaiset kyläkaupat ovat matkojen, retkien ja piipahdusten kohteina vertaansa vailla. Kyläkauppiat kattavat tarjolle kesäiset juoma- ja jäätelösuosikit ja grilliherkut, paikalliset erikoisuudet sekä lomailijan ja kesäasukkaan tarvekalut – ja tarjoavat usein tuoreen kahvikupposen, seuraa ja tilaa hengähtää.

Porvoon saaristossa sijaitsevan Emäsalon kyläpuodin kauppias **Irina Hoyer-Viitala** ja kauppiaan oikea käsi **Victoria Wahrman** odottavat malttamattomina kyläkaupan vilkkainta sesonkia – satavuotias vanha kyläkoulu herää kesään toden teolla kesäkuussa.

– Kesällä kyläkauppa on kuin värikäs näytelmä, paitsi että tämä on aito! Asukkaat ja mökkiläiset tapaavat tuttujaan. Kielten kirjo on upea show, kun erityisesti loppukesästä turistit eri puolilta maailmaa saapuvat, Hoyer-Viitala hymyilee.

Lappilaisesta Lohinivan kyläkaupasta löytyy kaikki tarvittava kesän tuoteuutuuksista pihapeleihin

Lohinivan kyläkaupan alueella Rovaniemen ja Kittilän puolimatassa väkimäärä tup-

laantuu tai jopa kolminkertaistuu kesäkuukausien aikana. Lohinivan kyläkaupan kauppiaan **Tiina Iivarin** vilkkain kesä pyörähtää käyntiin kesäkuussa.

– Moni tekee töitä mökillä kesän mittaan, joten mökkeily ei enää rajoitu pelkästään kesälomien aikaan ja viikonloppuihin, Iivari sanoo.

Iivari alkaa valmistautua kesäsesonkiin varhain talvella. Kevään pilkkitoukat vaihtuvat sujuvasti vapun tuotteisiin ja kesämökin siivouksessa tarvittaviin välineisiin. Kesän grilli- ja juomauutuudet sekä kesän ikisuosikit tikkataulut hän pyrkii saamaan hyllyyn jo ennen kuin niitä ehtii kukaan kaivata.

– Kun paikalliset tietävät ajoissa, että täältä meiltä löytyvät varmasti kaikki kesän uutuustuotteet, kauppatemat suuntautuvat meille. Pyöräilijöille, karavaanareille ja muille kesämatkailijoille suunnatut palvelut ja kesän tikkakisa houkuttelevat pysähtymään, Iivari kertoo.

Yttergrund-majakkatuotteet ja vanhan kyläkaupan tunnelma ihastuttavat Siipyyn kyläkaupassa Kristiinankaupungissa

Siipyyn kyläkaupan kesän tekevät eri-

tyisesti vapaa-ajan asukkaat ja E8-tieltä poikkeavat, kauniin rantatien valitsevat ulkomaiset ja kotimaiset motoristit, pyöräilijät ja karavaanarit. Myös läheisessä vierasvenesatamassa pysähtyvät veneilijät ja Kiilin kotiseutumuseon vieraat piipahtavat kaupassa ostoksilla tai kahvilassa.

– Moni kesävierailija ihastelee aitoa vanhanajan tunnelmaa kaupassa. Yli satavuotias rakennus antaa kauniit puitteet

kaupalle, kertoo **Tanja Sinervo**, Siipyyn kyläkaupan kauppias. Siipyyn kyläkaupan hittituotteeksi ovat nousseet majakkatuotteet. Läheisellä Selkämerellä sijaitseva Suomen toiseksi korkein majakka, Yttergrund, koristaa t-paitoja ja kangaskasseja.

– Näitä majakkatuotteita tullaan kauppaan hakemaan, ja uudet värit vievät monesti käsistä, Sinervo nauraa.

Suomen Yrittäjäopisto

Sähkölaitteista tai sähköasennuksista syttyi viime vuonna 2260 tulipaloa – palon syynä useimmiten lieden huolimaton käyttö

Sähköpalolla tarkoitetaan tulipaloa, joka saa syttymisenergiansa suoraan sähköstä, esimerkiksi liedestä, kiukaasta, kylmälaitteesta, valaisimesta tai sähköasennuksesta. Pelastusviranomaiset kirjaavat sähköpalot PRONTO-tietokantaan, johon merkitään myös palon syttymislähde, jos se on tiedossa. Turvallisuus- ja kemikaalivirasto (Tukes) kertoi alkuvuodesta, että viime vuonna eniten sähköpaloja syttyi tietokannan mukaan sähköliesistä tai -uuneista. Valaisimista sai alkunsa 189 paloa, sähköjohdoista ja kaapeloinneista 112, sähkökiukaista 98, mikroaaltouuneista 81, pyykinpesukoneista 61 ja kylmälaitteista 48. Pienielektroniikan akku tai laturi oli merkitty syttymissyiksi 65 tapauksessa.

Sähkölaitteesta alkaneen palon syynä on usein ihmisen toiminta: huolimattomuus, käyttö- ja asennusohjeiden vastainen toiminta tai sähkölaitteen huollon laiminlyönti. Myös ihmisen toimintakyky vaikuttaa paloturvallisuuteen. Osaako esimerkiksi käyttää sähkölaitteita oikein, ymmärtääkö laitteen käyttö- ja turvallisuusohjeita, kykeneekö vaihtamaan palovaroittimen pariston, hälyttämään apua tai poistumaan asunnosta hätätilanteessa.

Vältä sähköpalot oikealla toiminnalla

– Sähköpaloja voi ehkäistä, kun käyttää sähkölaitteita oikein ja tarvittaessa valvotuna. Esimerkiksi ruokaa laitettaessa pitää valvoa liettä ja kiukaan tai pesukoneiden päällä ollessa on syytä olla kotosalla. Muita käytännön ohjeita sähköpalojen välttämiseksi ovat: älä säilytä tavaraa lieden päällä, keskity kokkaamiseen, älä käytä saunaa va-

rastona äläkä kuivata pyykkiä kiukaan päällä, sanoo Tukesin ylitarkastaja **Jukka Lepistö**.

Liesipalot edelleen yleisimpiä

Liedestä alkaneita paloja on vuodesta toiseen eniten. Liesipalon syynä on hyvin harvoin itse liedestä johtuva vika, useimmiten syynä on ihmisen huolimattomuus, varomattomuus tai kiire. Yleisin palon aiheuttaja on lieden unohtuminen päälle tai sen kytkeytyminen päälle vahingossa, jolloin lieden päällä tai lähettyvillä olevat materiaalit sytyvät ja palo leviää yleensä melko nopeasti läheisiin rakenteisiin.

Vaaraa aiheuttavia tilanteita ovat esimerkiksi:

- Ruoka jää liedelle, kun kokki nukahtaa tai unohtaa laittavansa ruokaa tai pahimassa tapauksessa poistuu asunnosta.
- Lemmikkieläimet, koirat tai kissat, pyrkivät tutkimaan mitä lieden päälle on jäänyt. Noustessaan liedelle ne onnistuvat kääntämään lieden levyistä yhden tai useamman päälle.
- Myös lapset voivat kurkotella liedelle ja kääntää lieden levyjä päälle.
- Nykyisin liesien kytkimien kääntämiseen ei tarvita kovinkaan suurta voimaa. Lieden ohi kuljettaessa voi vahingossa liikkua siten, että joko itse tai kantamukset koskettavat lieden katkaisijoita ja kääntävät ne päälle. Tapahtumaketjun voi käynnistää mm. rolaattorin kädensija.
- Myytävänä on myös paremmilla turvaominaisuuksilla varustettuja liesiä. Tällaisen lieden päälle kytkemiseen pitää esimerkiksi

käyttää molempia käsiä. Tällöin liesi ei kytkeydy vahingossa päälle.

Vältä liesipalot oikealla toiminnalla

- Ole tarkkana, kun laitat ruokaa; älä tee montaa asiaa yhtä aikaa.
 - Pidä lieden ympäristö vapaana tavarasta.
 - Älä jätä ruoantähteitä liedelle kattiloihin tai pannuihin houkuttelemaan lemmikkejä.
 - Vahdi lasten tekemisiä keittiössä.
- Liesipalojen ehkäisemiseksi on olemassa myös teknisiä ratkaisuja, kuten liesiturvalaitteet, jotka katkaisevat automaattisesti virran liedestä. Kiinteitä sähköasennuksia ja sähkölaitteiden korjauksia saavat tehdä vain sähköalan ammattilaiset, Lepistö muistuttaa.

Kiuaspalon syynä useimmiten vieras esine tai pyykki kiukaan päällä

Kiukaasta alkaneita paloja oli PRONTO-tietokantaan kirjattu viime vuonna 98, kun luku oli edellisvuonna 107 ja vuotta aiemmin 92. Kiuaspaloissa pyykin kuivattaminen saunassa ja kiukaalle kuulumattomat esineet ovat tavallisimpia palon aiheuttajia. Riskinä on, että kiuas laitetaan vahingossa päälle ja kiukaan ympärille tai päälle kasatut tavarat syttyvät tuleen. Muita palon syttymissyitä olivat vastusten kärähtäminen, viikaantunut termostaatti tai kellokytkin.

Saunojan muistilista

- Löylyhuone on tarkoitettu saunomista varten, El varastotilaksi eikä pyykinkuivaushuoneeksi.
- Tarkista, ettei sähkökiukaan päällä tai lä-

hellä ole mitään tavaraa, kun laitat saunan päälle.

- Kiuasta tulee käyttää ja huoltaa käyttöohjeen mukaisesti. Kiukaan käyttöohjeesta selviää se, kuinka paljon kiuasta voi päivittäin ja viikoittain lämmitellä. Jos ei selviä, niin asia pitää varmistaa myyjältä tai valmistajalta.
- Kiukaatkaan eivät ole ikuisia, käyttöohjeen mukainen huolto ja käyttö antavat kiukaalle lisää käyttövuosia.
- Kiukaan etäkäynnistys on aina riski. Kannattaa olla kotosalla, kun laittaa kiukaan päälle.
- Seuraa kellokytkimen ja termostaatin toimintaa. Jos laite ei toimi oikein, kutsu sähköasentaja paikalle.
- Kiuasta ei saa käyttää asunnon lämmittämiseen. Kiukaan pitäminen päällä käyttöohjeiden vastaisesti useita tunteja aiheuttaa suuren paloriskin.
- Kiuskivetkään eivät kestä ikuisesti, vaan ne tulee vaihtaa käyttöohjeiden mukaisesti.
- Jos löylyhuonetta on siivottu, siellä on tehty huoltotoimia tai lapset ovat leikeissään käväisseet saunassa tai sen läheisyydessä, kannattaa varmistaa, että kiuas ei ole mennyt päälle vahingossa.

Toimiva palovaroitin säästää ihmishenkiä

Toimiva palovaroitin auttaa havaitsemaan palon riittävän aikaisessa vaiheessa. Palossa aikaa poistumiseen on vain minuutteja, koska myrkylliset palokaasut tappavat hyvin nopeasti. Tarkista palovaroittimen toiminta säännöllisesti painamalla testinappia ja vaihda paristo säännöllisesti, esimerkiksi 112-päivänä 11. helmikuuta.

Freepik

Vanhaa taloa remontoimassa on oltava tarkkana sen kanssa, miten taloa korjaa. Vaikka kaikista vanhemmista taloista löytyy riskirakenteita, on suurimmat ongelmat yleensä aiheutettu myöhemmin tehdyillä ja väärin toteutetuilla remonteilla.

Teksti: Elina Salmi

Omakotitalon vaaranpaikat eri vuosikymmenillä

Sata vuotta sitten rakennettiin kovin eri tavalla kuin tänä päivänä – rakennusmateriaalit ja rakentamisen tavat ovat muuttuneet paljonkin. Talon ikä auttaa etsimään omasta talosta tyypilliset korjauksen tai parantamisen kohdat.

Ongelmatonta taloa ei olekaan, on se rakennettu sitten 2020-luvulla tai eilispäivänä. Riskirakenteita voi löytyä lähes kaikkien aikakausien taloista. Joskus ongelmana ovat myöhemmin aikoina tehdyt remontit, joilla on pilattu alkuperäinen rakenne ja aiheutettu kosteusongelmia.

Jututimme eri-ikäisten talojen tyypillisistä parantamisen ja korjauksen kohdista talonrakentaja, rakennetekniikan DI **Kasper Käyhköä**, joka on koonnut mittavan tietopankin kaikille eri-ikäisistä rakennuksista kiinnostuneille. Sivuston osoite on www.rakennukset.fi.

1900-luvun alun talossa on tyypillisesti hirsirunko ja rossipohja

Talotohtori Panu Kaila on joskus tokaisut jotakuinkin näin: ”Satavuotiaassa talossa on harvoin vakavia rakennusvirheitä, koska muuten sitä ei enää olisi olemassa”.

Suurin osa 1900-luvun alussa rakennetuista eli nyt jo yli satavuotiaista taloista on luonnonkiviperustuksella rakennettuja hirsitaloja, joissa on puurossipohja. Niissä on harjakatto ja julkisivu on suojattu laudoituksella tai paneloinnilla. 30-lu-

vulla myös betonin käyttö perustuksissa alkoi yleistyä ja rakennettiin jonkin verran pystyrunkoisia, lautaseinäisiä taloja, joissa on purueristys.

– Hirsirunko on hyvä ja kestävä, kunhan estetään kosteuden pääsy siihen. Puu materiaalina sitoo ja luovuttaa kosteutta. Se myös tasaa kosteuspiikkejä ja sisäilma tuntuu mukavammalta, mikä tosin vaatii, että paljaita puupintoja on sisätiloissa runsaasti näkyvillä, muistuttaa Käyhkö.

Yksi suurimmista virheistä hirsitalon kanssa on se, että julkisivusta ei ole pidetty huolta, jolloin sadevettä voi päästä

rakenteen sisään. Koska laudoituksen takana ei yleensä ole kunnollista tuuletusrakoa, kuivuus sinne päässyt kosteus hitaasti pois.

Väärät remonttiratkaisut aiheuttaneet jälkikäteen ongelmia

Kosteusvaurioita hirsiseinille voi aiheuttaa myös muun muassa liian matala sokkeli, huonosti tuulettuva alapohja ja ikkunoiden vesipeltien liitosten vuotaminen.

– Lateksien eli muovipohjaisten maalien tulo 60-luvulla oli ihan katastrofi van-

© Reijo Keskiikonen

Kaukolämpö on

- huoleton
- helppo
- toimintavarma

Kaukolämpö sopii kaikille kiinteistöille.

Ota yhteyttä!

Kaukolämmön tuotanto on paikallista

- kotimainen hake
- lähellä tuotettua

Sastamalan Lämpö Oy | Tampereentie 5, Sastamala | Puh. 040 159 2719 | www.sastamalanlampo.fi

hojen hirsitalojen kannalta. Myös sisäpuolisissa remonteissa on tehty paljon vääriä ratkaisuja vaikkapa asentamalla lisälämmöneristys talon sisäpuolelle höyrynsulkumuovin kanssa. Jos samalla unohtuu julkisivun tuuletuksen parantaminen, voi seurauksena olla hirsirungon kosteusvaurio. Lähtökohtaisesti paras paikka lisälämmöneristeelle on rungon ulkopinta, toteaa Käyhkö.

Satavuotiaissa tai vanhemmissa taloissa ei useinkaan ollut märkätiloja tai sisä vessaa. Myöhemmin lisätty märkätila on hyvin usein aiheuttanut kosteusvaurioita, koska takavuosina ei ollut niin hyviä vesieristeitä, että ne olisivat suojanneet rakenteita.

Vanhan talon remontoinnissa kannattaa yleensä käyttää perinteisiä menetelmiä ja materiaaleja. Aika ajoin kannattaa käydä myös alapohjassa varmistamassa, ettei sinne ole päässyt vettä. Myös ulkoverhouksen sadevesitiiveys kannattaa varmistaa silmämääräisesti vuosittain.

Rintamamiestalo on kiitollinen korjattava

Merkittävä muutos omakotirakentamisessa tapahtui toisen maailmansodan jälkeisinä jälleenrakentamisen vuosina. Silloin rakennettiin paljon ns. rintamamiestaloja. Rakennusmateriaaleista oli pulaa ja osa on alun alkaen tehty varsin huonolaatuisista aineksista. Ne on kuitenkin pääsääntöisesti vaihdettu jo aikaa sitten. Rintamamiestaloille ei ole ihan virallista määritelmää, mutta karkeasti ottaen se tyyppipiirustusten pohjalta rakennettu, puoli- tai kaksikerroksinen omakotitalo suu-

rehkolla tontilla. Talossa on keskusmuuri, useimmiten korkea betonikellari sekä puurunko ja lautaverhous. Eristeenä on sahanpurua tai kutterinlastua.

Rintamamiestalat ovat tänä päivänä hyvin haluttuja, koska ne koetaan kodikkaiksi ja kompakteiksi. Usein ne on rakennettu isohkoille tonteille, mikä antaa paljon mahdollisuuksia puutarhanhoidosta kiinnostuneelle.

– Rintamamiestalojen heikko kohta on kellari ja siellä myöhemmin tehty muutokset. Kellari on yleensä aluksi ollut kylmä tila. Kun se on sitten myöhemmin rakennettu lämpimäksi tilaksi lisäämällä lisäeristys sisäpuolelle, on syntynyt riskeille altistava rakenne. Jos vielä kellarin lattiassa on käytetty tiivistä muovimattoa, alkaa kosteus helposti nousta siellä maton alla ja aiheuttaa ongelmia, pohtii Käyhkö.

– Rintamamiestalat ovat kuitenkin siitä mukavia, että ne on suhteellisen helppo korjata oikein.

Riittämätön ilmanvaihto syynä ”mummolan hajuun”

Oikeaoppinen tapa korjata kellarin seinien ongelmat on siirtää lämmöneristys ulkopuolelle. Käytännössä se tarkoittaa sitä, että sisäpuolinen eristys puretaan ja tehdään taloon nykyaikainen salaojaremontti, jonka yhteydessä lämmöneristys siirretään ulkopuolelle, minne se kuuluu. Toisinaan ongelmia on aiheutettu tukkimalla seinissä olevat ilmanvaihtoräpänät ja purkamalla pönttöuunit ja tukkimalla siinä yhteydessä hormissa olevat poistoilmareitit. Ne ovat tärkeitä »

KAIKKI ISOT JA PIENET SISÄREMONTIT & ASENNUKSET

-Helposti, nopeasti ja edullisesti!

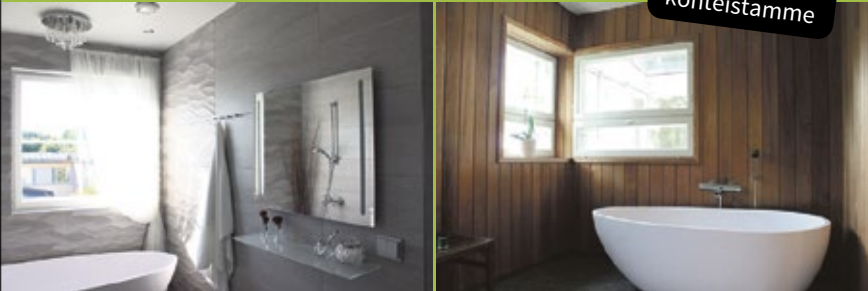
Avaimet käteen-periaatteella!

Varaa ilmainen mittaus- ja kartoituskäynti

KAIKKI REMONTTIPALVELUT SAMAN KATON ALTA:

- Huoneistoremontit
- Kylpyhuone- ja saunaremontit
- Keittiöremontit
- Lattian asennukset
- Maalaus ja tapetointi
- Ovien vaihdot, liukuovet
- Vesieristys- ja laattatyöt
- Kosteuskartoitukset
- Ulkoterassit
- Jne...

Katso kuvia valmistuneista kohteistamme

www.suomenmuuttoremontti.fi
www.facebook.com/suomenmuuttoremontti

OTA YHTEYTTÄ:

045 174 9300

tilaukset@suomenmuuttoremontti.fi
www.suomenmuuttoremontti.fi

TAI TULE PAIKAN PÄÄLLE:

Juhansuonkatu 6
37150 Nokia

(Kodin Terran tiloissa Kolmenkulmassa)

Kotihoivaa ja arjen apua senioreille Sastamalan alueella

Teemme työmme sydämellä ja työtämme ohjaa kunnioitus, arvostus ja luottamus.

- **Henkilökohtaisuus:** tuttu hoitaja
- **Kiireettömyys:** aikaa keskusteluille ja pullakahveille
- **Ammattimaisuus:** luotettavat ja asiantuntevat ammattilaiset
- **Joustavuus:** Hankimme tarpeesi mukaan lisäpalveluja kotiin, vaikkapa fysioterapeutin tai kampaajan käymään luonasi tai tarvittaessa kuljetamme sinut palveluiden äärelle

Emme tarjoa kotisairaanhoidon palveluita.

HINTA KOTITALOUSVÄHENNYKSELLÄ

alk. 15,60 €/h (norm. hinta alk. 39€/h)

Palvelun hinta sis. arvolisäveron. Kotipalvelutyön ALV. 0%.

Ota yhteyttä, niin suunnitellaan yhdessä juuri sinun, tai omaisesi tarpeisiin sopiva yksilöllinen palvelukokonaisuus!

*Terveisin Noora Marila
ja Heli Orre*

Tyrwään Hoiva Oy

050 514 3244 • tyrwaanhoiva@gmail.com

www.tyrwaanhoiva.net

osa rintamamiestalon ilmanvaihtoa ja jos ilma ei vaihdu kunnolla, syntyy se kuuluisa ”mummolan haju”. Se ei silti automaattisesti tarkoita sitä, että talo on läpimätä tai sisäilma on viallista. Palauttamalla ilmanvaihto lähemmäs alkuperäistä, poistuu usein myös ummehtuneisuus.

Taloissa on voinut olla juokseva vesi ja viemärointi alusta saakka. Jos ne ovat yhä uusimatta, alkaa olla todella kiire laittaa ne kuntoon. Useimmiten myös pistorasioita on alun perin ollut nykyihmisen tarpeisiin nähden hyvin vähän. Jos niitä haluaa lisää, voi samalla pyytää sähkömies-tä tarkistamaan koko talon sähköt.

Erityishuomiota on kiinnitettävä kreo-soottiin, jota on voitu käyttää muun muassa tuon ajan kellareissa perusmuurin sisäpuolisena vedeneristeenä. Se on syöpää aiheuttava aine ja jos siitä haluaa eroon, kannattaa ottaa ammattilainen mukaan, jotta löytyy juuri kyseiseen koh-teeseen parhaiten soveltuva korjaustapa.

1960-luvulla siirryttiin huonommille rakentamispaikoille

1960–70-luvulle tultaessa siirryttiin hyviltä perustamispaikoilta selvästi huonommille. Kun aiemmat sukupolvet rakensivat talon kuivalle maalle eli esimerkiksi kalliolle tai pienen mäen päälle, niin nyt alkoi taloja nousta savi- ja peltomaille.

– Kun rakentaa savimaalle – siis käytännössä litimäärän saven päälle – niin silloin talo kelluu sen saven päällä. 60–70-luvulla rakennetuissa taloissa on tavallisesti varsin matala perustus ja alapohja on voitu valaa suoraan perusmaan, esimerkiksi määrän saven päälle. Laatan päälle on sitten rakennettu puukoolattu lattia, jossa on lämmöneristeenä mineraalivilla. Mo-lemmat voivat mikrobivaurioitua, muis-tuttaa Käyhkö.

1960–70-luvun talojen ongelmakoh-tia ovat siis alapohjarakenteet ja sokke-li. Usein myös talojen salaojituksissa on puutteita ja sadevedet on johdettu liian lähelle perustuksia. Perustusten betoni on jatkuvasti märkä ja kosteusvaurioiden riski suuri.

Yksi erityisesti 70-luvun kukkasista oli halu rakentaa taloon tasakatto – ja katot olivat todella tasaisia ilman kaatoja mi-hinkään suuntaan. Rakenne havaittiin nopeasti meillä toimimattomaksi ja ne on lähes kaikki muutettu jo aikaa sitten har-ja- tai aumakatoiksi.

1970-luvulla koettiin myös energiakrii-si. Lähi-Idän levottomuuksien vuoksi ölj-jyn hinta pomppasi pilviin ja suomalaiset alkoivat säästää energiaa raivokkaasti tii-vistämällä talojaan ja ymmärtämättä al-kuunkaan, mitä oikeasti pitäisi tehdä. Ul-koseiniä lisäeristettiin, ilmanvaihtoreit-tejä tukittiin, muoviva lisättiin vähän joka paikkaan ja saatiin kylkiäisinä kosteus-ongelmia.

Kohti parempia aikoja

1980-luvulle tultaessa oli jo vähän opit-tu kosteusongelmista ja lähdettiin pikku hiljaa kohti parempaa. Esimerkiksi julki-sivun taustalla alkoi yleistyä yhtenäinen tuuletusrako. Perustukset ja kellarikerros tehtiin yhä useammin kevytsoraharkois-ta. Se on huokoinen ja betonia läpäise-vämpi materiaali. Tosin läpäisevyys aihe-utti sen, että maaperästä nouseva radon pääsi sisään taloihin.

Parempaan päin on siis menty. Oma-kotitaloissa alettiin esimerkiksi käyttää eristeenä enenevässä määrin styroxia, jonka avulla voitiin eristää perustukset paremmin ulkopuolelta. Silti riskiraken-teet ovat yleisiä vielä 1980- ja 90-lukujen taloissa.

Huolla taloa säännöllisesti

2000-luvun taloissa perinteisiä ris-kirakenteita on vain vähän, ja ongel-mat liittyvät enemmän heikkoon yllä-pitoon. Liian usein huomaa ajatelta-van, että ”eihän näin uutta taloa tar-vitse mitenkään korjata tai huoltaa”.

– Nettisivujen kautta tulleiden yh-teydenottojen perusteella huomaa usein, että kun joku on aloittamassa remonttia ja kyselee ohjeita, niin mo-net ovat silloin aikeissa tehdä asioita niin väärin kuin olla saattaa. Esimer-kiksi tiiviiden materiaalien – siis vaika muovin – käyttö vaatii ymmär-rystä rakenteiden kosteus- ja läm-pöteknisestä toiminnasta. Muovin käyttö blokkaa rakenteen kuivumi-sen sisäänpäin, joten tulee varmis-taa, että rakenne pääsee kuivumaan ulospäin. Muuten kosteutta jää mu-himaan rakenteeseen, toteaa Kas-per Käyhkö.

– Olisi hyvä, jos taloille tehtäisiin autojen katsastusta vastaava sään-nöllinen tarkastus. Siinä käytäisiin säännöllisesti läpi paikat ja ennako-i-

taisiin huoltotarpeita. Silloin pieniä korjaustoimenpiteitä voitaisiin tehdä vuosittain ja tarvittaessa. Kun tekee niitä pieniä, helppoja ja suhteellisen edullisia korjauksia ajallaan, niin ei tule niin helposti tarvetta niihin isoi-hin remontteihin.

Talolla olisikin hyvä olla huoltokirja, johon kirjataan lähtötilanne ja sen jäl-keen pienetkin korjaustoimenpiteet. Paitsi että sillä tavoin talonomistaja pysyy itse paremmin selvillä talon-sa kunnosta ja tilanteesta, se antaa myyntitilanteessa ostajalle vahvan signaalin siitä, että talosta on pidet-ty huolta.

Omakotitalon säännöllisestä huol-losta löytyy lisää tietoa vaikkapa Mo-tivan sivuilta motiva.fi tai PRKK:n (Peruskorjaamisen ja Rakentamisen Kehittämiskeskus ry). Lisää kaiken-ikäisistä omakotitaloista, niiden hy-vistä ja huonoista puolista sekä mah-dollisista riskirakenteista löydät Kas-per Käyhkön kokoamalta rakennuk-set.fi -sivustolta. ■

VIKSU ELÄINKLINIKKA

Sinua ja lemmikkiäsi varten

Lomailemme
29.7. – 9.8.

Eläinklinikka Viksu
Marttilankatu 44
Sastamala

03 511 2288
www.viksu.net

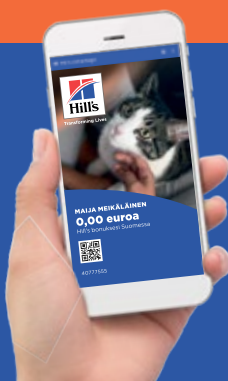
Ma-To 8.30-17.00
Pe 8.30-14.00

Saat 15% bonusta jokaisesta Hill's-ostoksesta

Kysy lisää klinikan henkilökunnalta

www.hillspet.fi/hillsadvantage

Juustolassamme valmistuvat käsin tehdyt tuotteet Suomen alkuperäisvuohen maidosta.

Kosmetiikkapajalla valmistuvat käsin tehty vuohenmaitokosmetiikka ja Wanhajan nahkarasva.

www.peevontila.fi

Peevontie 13, 32730 Sastamala

045 674 0049 • peevontila@gmail.com

PESU-NOPSA

Monipuoliset pesulapalvelut yksityisille ja yrityksille

Meiltä voit myös vuokrata pöytäliinat kaikkiin kesän juhliisi!

Täyden palvelun pesula

www.pesunopsa.fi

Puh. 0400 456 740

pesunopsa@pesunopsa.fi

Itsenäisyydentie 15, Sastamala

Putkiliikkeesi Huittisissa

Meiltä saat kaikki LVI-alan palvelut suunnittelusta asennukseen. Myymälästämme löydät laajan valikoiman tarvikkeita suoraan varastosta. Tervetuloa palveltavaksi!

Meiltä myös jätevesiratkaisut suunnittelusta toteutukseen.

Lauttakylän Putkityö

Kuulumme Hanakat-ketjuun.

Lauttakylän Putkityö Brunnila Oy | ma-to 7-17, pe 7-16

Riihivainionkatu 4, 32700 Huittinen | 02 561 376 | myynti@lvibrunnila.fi

Jäspi Tehowatti Air -järjestelmä hyödyntää ulkoilman lämpö-energiaa rakennuksen ja käyttöveden lämmittämiseen. Se sopii sekä uudistaloon että saneerauskohteeseen öljy- tai sähkölämmityksen korvaajaksi tai rinnalle.

JÄSPI

KODINSISUSTAJAN TOIVEPAIKKA SASTAMALASSA JA HUMPPILASSA

MOOTTORISÄNKY GALAXY

Sis. myös:

- muotoutuva Visco memory-petauspatja
- korotettu 5-vyöhyke pussijousitus

Myös leveydet 105, 120 ja 140 cm

TARJOUS!

80 x 200 cm **895,-** (1375,-)

90 x 200 cm **995,-** (1475,-)

KOTIMAISET KARELIA-KESÄKALUSTEET VALMIIKSI KOOTTUINA.

Sopivat Suomen luontoon ja ovat ekologisia.

VALMIIKSI KOOTTU

• Keinuja Pöydät alk. **260,-**

• Penkkejä Tuolit alk. **116,-**

• Pöytäryhmiä Kuvan tuoli **168,-**

NOSTOTUOLI TAIKA

Sähkökäyttöinen **nostoavusteinen** lepo-tuoli, jossa selkänöjan kaltevuussäätö, esiin tuleva jalkarahi ja säädintasku. Harmaa kangas. Kotiintoimitus koottuna.

775,-

TARJOUS!

NEVADA-KULMASOHVA

190 x 285 cm. Kangas harmaa. Nopeasti varastosta, molemmat käsisyydet.

895,-

TUKEVA LANA-PÖYTÄRYHMÄ

pöytä 150 cm **370,-** pöytä 200 cm **390,-**
penkki 150 cm **200,-** penkki 200 cm **210,-**
tuoli (kpl) **110,-**

Massiivimäntyä. Jalkavärit valkoinen tai musta. Kansivärit petsattu harmaa tai antiikki.

MONIPUOLINEN MATTO-OSASTO

Paljon mattoja **-20%**

merkkimatot.fi

KASAUS KUULUU PALVELUUMME SEKÄ KOTIINKULJETUS LÄHELLE JA KAUAS!

Huonekaluliike Pekka Ahonen

Sastamala • Humppila

www.hklahonen.fi

70 VUOTTA

SASTAMALA

Itsenäisyydentie 62

Ma-pe 9-17, La 10-14

p. 03 514 1840

HUMPPILA

Kennintie 3

Ma-pe 10-17, La 10-14

p. 03 437 7866

PALJON TAVARAA NOPEASTI VARASTOSTA!

Pintojen halkeilu, kupruilu ja värimuutokset ovat merkkejä rakenteisiin pesiytyneestä kosteudesta.

Teksti: Ulla Sirén

Apua, hometalo!

Kosteusvauriot, homeet ja sisäilmaongelmat ovat talon omistajan, ostajan ja myyjän painajaisia. Minkään ikäinen talo ei ole varmassa turvassa niiltä, mutta on asioita, jotka auttavat selviytymään mikrobikaaoksesta; esimerkiksi tieto, huolellisuus ja rehellisyys.

**Punkalaitumen
Sementtivalimo**

- kaivonrenkaita
P. 050 569 6941

Kosteus, jota kertyy talon rakenteisiin esimerkiksi tuulettumattoman alapohjan, kattovuotojen tai liian tiiviin tai virheellisesti suunnitellun eristyksen vuoksi, saa homeet ja mikrobit riehumaan sekä rakenteissa että hengitysilmassa. Sisäilmaan päässeet haitta-aineet aiheuttavat terveydensuojelulaissa määriteltyä terveyshaittaa, jonka seurauksena asunto voidaan määrätä jopa asumiskieltoon. Terveyshaitan tutkiminen kuuluu lain mukaan kunnalliselle terveystarkastajalle.

Talon ostoa suunniteltaessa vähäisetkin kosteusepäilyt on syytä tutkituttaa rakennusterveysasiantuntijalla, ja selvittää tarkas-

ti myyjän ja ostajan vastuut. Home- ja sisäilmaongelmien pilaamien talokauppojen käsitteleminen oikeudessa on kaikille osapuolille raskas ja kuluttava prosessi, jonka välttämiseksi kannattaa tehdä kaikki mahdollinen.

Aina home ei haise

Epämiellyttävät hajut rakennuksessa paljastavat erilaisia ongelmia, mutta esimerkiksi home ei haise aina niin voimakkaasti, että ihminen edes tuntisi sen. Talo voi ostotilanteessa vaikuttaa terveeltä, ja homeongelma alkaa paljastua vasta, kun ilmenee terveyshaittoja.

”Mummolan hajuksi” nimetty tunkkainen ja epämiellyttävä haju vanhassa talossa ei ole merkki homeesta, niin kuin on pitkään ja sitkeästi uskottu. Hajun aiheuttaa 1930–1980-luvuilla yleisesti käytetty puunsuoja, sinistymisenestoaine Ky5. Tämä aine alkaa ajan mittaan tuottaa ilmaan pahanhajuista tetrakloorianisolia, jonka lemu tarttuu kaikkiin pintoihin, esineisiin, vaatteisiin ja ihmisiin, jotka altistuvat sille. Tetrakloorianisolin erittyminen ei kuulu samaan kategoriaan, kuin kosteus- ja homeongelmat, mutta sitä ei voi väittää vaarattomaksi, koska sen aiheuttamia mahdollisia terveyshaittoja ei ole toistaiseksi tutkitu riittävästi. Rakennuksen kannalta se on tuhoisa, sillä sitä ei voi poistaa muuten, kuin purkamalla kaikki kyseisellä aineella käsitellyt rakenteet. Irtaimistosta haju ei lähde millään helpolla keinolla, vaan hajutartunnan saaneet huonekalut ja tekstiilit täytyy useimmiten hävittää.

Home sen sijaan voi haista monenlaiselta, tai sitten ei yhtään miltään, ellei nuuskimassa ole homekoira. Homeen hajua kuvataan eri lähteissä muun muassa pistäväksi, makeaksi, maakellarimaiseksi, sipuliseksi tai kaneliseksi. Lattiasieni puolestaan haisee siltä, mikä se onkin: sieneltä.

Homeet ja sienet erottuvat ”mummolan hajusta”, koska niiden haju ei tartu yhtä helposti ja tiukasti ihmisiin tai esineisiin, ja ne voi joskus aistia vain tietysissä kohdassa. Outoa hajuhavaintoa kannattaa aina ryhtyä heti selvittämään. Mitä nopeammin homehtuneeseen kohtaan tai lattiasieneen päästään kiinni, sitä todennäköisemmin ongelma pystytään hoitamaan pois.

Salakavala kosteus

Hajuhaitta osoittaa, että sisäilmassa on ongelma. Toinen ongelman paljastaja ovat ihmisten saamat oireet.

Päänsärky, silmien kirvely, kurkun ja hengitysteiden oireet, väsymys ja lihas- ja nivelkivut ovat tyypillisiä homeoireita, mutta ne ovat myös flunssan oireita. Homeen ja mikrobien aiheuttama oireilu ei kuitenkaan parane ajan kanssa, kuten flunssa, vaan se helpottaa, kun ollaan poissa pilaantuneesta ilmasta. Sisäilmaongelmat voivat myös pahentaa monia sairauksia, esimerkiksi astmaa ja ihotautoja.

Ihmisten oireilu ilmestyy ja pahenee hitaasti, eikä sitä välttämättä osata heti yhdistää rakennuksen huonoon kuntoon. Sen sijaan rakennuksen oma oireilu on näkyvä ja selvä merkki siitä, että jotain on vialla.

Hometalo.fi -sivustolla luetellaan talon rakenteissa helposti havaittavia merkkejä, kuten valumajäljet, pintamateriaalien värimuutokset ja kupruilu – siis esimerkiksi maton irtoaminen lattiasta – nari-sevat ja painuvat lattiat, tuhohyönteiset, ikkunoiden ja ovien turpoaminen sekä kalkkihärmä kivi- tai tiilipinnalla.

Näkyvät muutokset voivat johtua joko rakennusvirheistä tai laiminlyödyistä korjauksista, tai sitten talon käytöstä. Vanhoissa rakennuksissa kosteusvauriot aiheutuvat tavallisimmin ylä- tai alapohjan ongelmista, uusissa taas rakennusaikana tapahtuneesta virheestä, jolloin kosteutta on päässyt ja jäänyt rakenteiden sisään. Erilaisia vuotoja ja kosteus-

vaurioita voi sattua missä tahansa asunnossa, ja pahin virhe onkin jättää ne liian pitkäksi aikaa huomiotta tai hoitaa puutteellisesti.

Kaikkia ongelmakohtia ei välttämättä tule omassa kodissa ajatelleeksikaan, jos kaikki näyttää suurin piirtein toimivan. Esimerkiksi vesieristys on tullut pakolliseksi Suomessa vasta vuonna 1998, eli laissa märkätilojen vesieristystä ei ole edes vaadittu ennen sitä. Lisäksi viime vuosituhanen puolella tehty vesieristykset eivät vastaa nykyvaatimuksia.

Ilmastoinnin parantaminen tai uusiminen on tietenkin tärkeää, kun halutaan parantaa sisäilman laatua, mutta huonosti suunniteltu tai taloon sopimaton ilmastointi voi levittää lisää mikrobeja sisäilmaan. Ilmastointiremontin suunnittelussa kannattaa kuunnella luotettavaa asiantuntijaa, jotta ilmastoinnista tulee juuri kyseiseen taloon oikeanlainen.

Miten hometalo pelastetaan

Homeesta, sienistä ja kosteudesta voi selvitä remontoimalla, mutta valitettavasti ei aina. Kosteusvaurioita, homeita ja lattiasieniä etsittäessä ja tutkittaessa kannattaa olla mahdollisimman tarkka ja rehellinen itselleen. Pienetkin epäilyttävät asiat pitää selvittää. Se voi olla kodin pelastus, sillä kosteus rakenteissa on salakavala vieras, jonka kaikki aikaansaannokset eivät näy päällepäin.

Toisaalta ei kannata kylvää turhaa kauhua: kodissa sattunut vesivahinko ei tarkoita, että rakenteet lahoaisivat tai homehtuisivat pilalle välittömästi. Jos vesivahingon tuhot selvitetään ja korjataan heti huolellisesti, pahoja seurauksia ei ehkä koskaan tulekaan.

Huolellisuus on tärkeää myös korjausprosessin aikana. Homeremontti on parasta toteuttaa kerralla niin, että korjatuksi tulevat sekä ongelman aiheuttaja, esimerkiksi vuotava katto, että pilalle menneet rakenteet. Aikaa ja rahaa kuluu kohtuuttomasti hukkaan, jos jo remontoituja kohtia joudutaan purkamaan unohtuneen tai laiminlyödyn yksityiskohdan takia.

Kaikki asiantuntijat painottavat suunnittelun tärkeyttä ennen konkreettisiin toimiin ryhtymistä. Ellei ole itse alan ammattilainen, kannattaa pyytää kokeneen asiantuntijan apua jo korjaussuunnitelman laatimiseen, jotta kaikki tärkeä varmasti otetaan huomioon. Apua asiantuntijan löytämiseen voi kysyä esimerkiksi Omakotiliiton, Asumisterveysliiton tai Sisäilmayhdistys ry:n kautta.

Samaten on tärkeää selvittää ja sopia korjausurakan tekijän kanssa, että korjaukseen käytetään oikeita, nykyajan vaatimukset täyttäviä menetelmiä ja materiaaleja. Esimerkiksi otsonointia ja desinfiointia ei enää nykyään suositella homeen poistoon, vaikka niitä on takavuosina markkinoitu juuri siihen tarkoitukseen. Otsonointi on nykyisten ohjeiden mukaan mahdollisesti käypä metodi hajun hävittämiseen, mutta varsinaista homeetta se ei poista. Nykyään pidetään parhaana menetelmänä homeen vaurioittaman pinnan poistamista kokonaan mekaanisesti. Desinfiointiainetta suositellaan käytettäväksi vain erityistilanteissa, jolloin on syytä noudattaa Työterveyslaitoksen ja THL:n ovat suosituksia desinfiointien aineiden käytöstä.

Sastamalan Hammasproteesi

Erikoishammasteknikko Pauli Nurmi

Puh. 03-511 2632 / 040 550 6520
Torikeskus, 3 krs, Vammala

PROTEESIT
KOTI- JA
LAITOSKÄYNTINÄ

RAKENNUSTEN KUNTOTARKASTUKSET,
ENERGIATODISTUKSET, -SELVITYKSET,
REMONTTISUUNNITELMAT,
LUPA-ASIAT, YM.

INSINÖÖRITOIMISTO
HANNU KIURU

050 313 1320

Projektinsto Ky

www.hannukiuru.fi hannukiuru@gmail.com

Hometalon korjauttajan muistilista

- Etsi ensin homeongelman aiheuttaja tai aiheuttajat
Onko syynä mahdollisesti talon rakenteellinen virhe, käyttövirhe, rakennusaikana syntynyt virhe vai jokin ulkopuolinen tekijä?
Mitä kaikkea on ehtinyt mennä pilalle? Perusteellinen tutkimus on onnistumisen kannalta välttämätön, joten siinä ei kannata säästää rahaa.
- Suunnittele korjaus ja mieti kustannusarvio
Kun virhe on löydetty, turvau luotettavaan korjaussuunnittelun erikoisasiantuntijaan, jolla on vankka kokemus alalta. Korjaussuunnitelma tarvitaan myös rakennus- tai toimenpideluvan hakemiseen sekä urakoitsijaehdokkaita varten tarjouspyynnön liitteeksi.
- Ota tekijäksi korjausrakentamisen asiantuntija, jolla on kokemusta juuri sellaisesta korjaustarpeesta, joka sinulla on. Esimerkiksi, jos korjattavana on vanha rakennus, tekijän pitää hallita perinnerakentaminen. Sopimusta tehdessä varmista, että työmaalla on nimetty työnjohtaja sekä rakennuttajan puolelta valvoja.
- Varmistu, että korjauksessa käytetään sellaisia menetelmiä ja materiaaleja, jotka vastaavat nykyaikaisia vaatimuksia. Työmaalla kaikilla ihmisillä on oltava myös vaatimusten mukaiset suojavarusteet, koska homeet ja mikrobit ovat vaarallisia myös korjaajan terveydelle.
- Korjaussuunnitelmaa ja urakkasopimusta laadittaessa selvitä tarkasti eri osapuolten vastualueet. Viime kädessä rakennuttaja eli talon omistaja on itse vastuussa korjauksen onnistumisesta. ■

Lähteet: Omakotiliitto, Asumisterveysliitto, Sisäilmayhdistys ry., Hometalo.fi -sivusto

Teksti: Ulla Sirén

Rakkaudesta omaan pihaan

Kevät ja kesä houkuttelee useimmat pihanomistajat suunnittelemaan jotain uutta hauskaa, ainakin pieniä yksityiskohtia. Mutta jos koko piha pitäisi suunnitella alusta alkaen, edessä on urakka, jossa asiantuntijoiden neuvot ovat tarpeen.

**Puutavaramyynti
TMI SAMI KOIVU**

Toimitame hyvää puuta Sinulle - ota yhteyttä!

☎ 0500 832 740

Koivulantie 78, 38250 SASTAMALA
sami.koivu@kopteri.net
www.koivusami.fi

Ne, jotka ovat katsoneet englantilaista tv-sarjaa Rakkaudesta puutarhaan, tietävät, mitä on puutarhasuunnittelu tehokkaimmillaan. Ohjelmassa puutarhuri ja toimittaja **Alan Titchmarsh** suunnittelee ja rakentaa asiantuntijaryhmän avulla kaikki toiveet täyttäviä unelmapihoja. Lähtökohtana on yleensä ankean näköinen, hylätty, rapistuneiden aitojen rajaama suorakulmio takapihaa, jonka sympaattinen britti tiimeineen loihtii hetkessä täyteen vehreyttä, kukkia ja mielikuvituksellisia yksityiskohtia.

Suomalaisen omakotitalon piha voi joskus

vaikuttaa yhtä tyhjältä, toivottomalta ja ränssistyneeltä kuin Titchmarshin kohteet, tai se on vain pala paljasta tyhjää maata, jossa viihtyisä ja toimiva piha siintää vasta omistajien unelmissa. Suunnittelu ja toteutus eivät ehkä onnistu yhtä jouhevasti kuin televisiossa, mutta ainakin kahdesta Titchmarshin opista kannattaa pitää kiinni: ensiksikin ottaa suunnittelun perustaksi pihan käyttäjien toiveet ja tarpeet – ja toiseksi antaa mielikuvitukselle tilaa askaroida. Oma piha on hauskin yksilöllisenä. Sääntöjä ja rajoituksia tulee vastaan joka tapauksessa.

NAUTI OMASTA PIHASTA!

Piharakentamisen ja jätevesijärjestelmien ammattilainen suunnittelusta toteutukseen.

Meiltä myös pihan hoidolliset työt!

PIHA SUOMELA
www.pihasuomela.fi

Juha
Mari
Rami

p. 050 3532295
p. 050 3042015
p. 044 5847712

Määräysten rajoissa

Pihan suunnittelu alkaa erilaisten määräysten selvittämisellä, jotta ei synny toteuttamiskelvotonta suunnitelmaa. Asemakaava-alueella on voimassa määräyksiä esimerkiksi siitä, paljonko puita tontille saa istuttaa, tai minkälaisia aitojen tulee olla. Vaikka alle 30 neliön suuruisen piharakennuksen ja alle 50 neliön katoksen saa nykyään rakentaa ilman rakennuslupaa, moniin rakennelmiin lupa edelleen tarvitaan. Asia on varmintä selvittää kotikunnan rakennusvalvonnasta. Lisäksi rakennelmien sijainti, pihavalaistuksen suuntaaminen ja vastaavat seikat vaikuttavat sekä naapureiden elämään että alueen kokonaisilmeeseen.

Haja-asutusalueella on vähemmän määräyksiä, mutta kaikissa tapauksissa on tärkeää varmistaa, että kaikki, mitä suunnitellaan, on omalla tontilla sallittua. Samoin on syytä selvittää, mitä maan alla mahdollisesti on: missä kulkevat putket ja kaapelit, missä kohdassa sijaitsee liittymä kunnalliseen vesijohdoton, millä tavoin on ratkaistu pintavesien kulku. Nykyään omakotitalon rakentamisessa otetaan huomioon sade- ja sulaveden johtaminen pois päin rakennuksesta, mutta pihassa on oltava tarkkana, että ne eivät ala virrata naapurin puolelle tai muuten sopimattomiin kohtiin.

Pohja pitää pihan ryhdyssä

Kestävän pihan rakentaminen alkaa pohjasta. Kunnollinen pohjaus suojaa

pinnassa olevia elementtejä, kuten kiveytyksiä ja piharakennelmien perustuksia, routavaurioilta ja säilyttää pihan ryhdin. Vaikka haluaisikin suunnitella pihansa kokonaan itse, pohjustamiseen tarvitaan asiantuntijan apua ja neuvoja. Esimerkiksi pintavesien suuntaamiseen on olemassa hyviä keinoja, kuten maan kallistuksia, kouruja ynnä muuta, mutta niitä on vaikea suunnitella ja toteuttaa ilman ammattilaista. Pohjustuksen yhteydessä luodaan muun muassa tarvittavat profiloinnit ja mahdolliset salaojat. Sen jälkeen pihakiveyksen alla olevat routivat maalajit, kuten savi, turve ja hiesu, pitäisi korvata vettä läpäisevällä aineksella kuten hiekalla tai soralla ainakin 40 senttimetrin vahvuudelta, ja sen jälkeen tiivistää uusi routimaton kerros kovaksi. Pohjan rakentaminen on siis monivaiheinen työ, mutta siitä ei kannata tinkiä – jos pohja pettää, pettää kaikki sen päällä oleva saman tien.

Kymmenen tai sata kysymystä

Kun on selvää, mitä omalle tontille on luvallista suunnitella, alkaa hauskenpien osuus, kun mietitään, mitä kaikkea uuteen pihaan haluttaisiin. Tosin silläkin matkalla on mutkia, sillä pihasuunnitelman teossa huomioon otettavien asioiden listaan tulee helposti useita kymmeniä kohtia. Millainen olisi pihan perusidea, tyyli, millainen muotokieli sitä palvelisi parhaiten? Mitä jo olemassa olevaa hyödynnetään; puut, kivet, vanhat kasvit, kasvimaan pohjat, mitä sääs- »

Palveleva kukkakauppa Punkalaitumen Kauppakulmalla

Kesälaitumen KUKKA

www.kesalaitumenkukka.fi • Tervetuloa!
Puh. 02 767 4763 • kukka@kesalaitumenkukka.fi

KAIKKI ALAN MAANSIIRTO- JA KUNNALLISTEKNISET TYÖT AMMATTITAITIDOLLA

 HAAPANIEMEN KULJETUS.COM

www.haapaniemenkuljetus.com
puh. 0400 332 594
haapaniemenkuljetus@kopteri.net

PIHA JA PUUTARHA
ROSALIN

Sastamalan laajin valikoima
puutarhatuotteita sekä paras palvelu!

www.piharosalin.com

040 712 2217 • info@piharosalin.com
Itsenäisydentie 58, 38200 Sastamala

Sovelluksia on mahdollista
käyttää pihasuunnittelussa
myös omatoimisesti.

VUOKRALAINE

- Rakennuskoneiden vuokraus
- Levypalvelu
- CNC-koneistus

Eurassa ja Huittisissa
› www.vuokralaine.fi
› info@vuokralaine.fi

tetään, mitä poistetaan? Aita, autokatos, pihavalaistus, kivetykset, polut, vesielementti? Istutuslaatikot, perennapenkit, pergola, grillikatos, puuvarasto, leikki-paikka? Lemmikkieläinten ulkoilu, jäte-katos, kompostori – ja minne mahtuisi talven lumi?

Jo toivelistaa laadittaessa kannattaa miettiä, mikä on oikeasti toteutettavissa.

Esimerkiksi kasvivalintoihin vaikuttavat pihan valo- ja kosteusolosuhteet ja maaperän laatu. Kaikki lajit eivät menesty kaikkialla. Kuivalle rinnetontille ei saa helposti aikaan rehevää lehtimajamaista nurkkausta, mutta vastaavan tunnelman pystyisi ehkä luomaan toisenlaisilla kasveilla. Varjoisesta tontista ei saa aurinkoista, mutta voi ainakin miettiä, mihin kohtaan auringonpaiste osuu eniten, ja pyrkiä pitämään se suunta avoimena.

Jos tuntuu siltä, että kasvien ja nurmikoiden hoitamiseen ei ole aikaa eikä kiinnostusta, voi tilalle valita kiveyksiä, laattoja, rakennettua tilaa, istutuksia ruukuissa ja laatikoissa. Vaihtoehtoja on paljon, ja joskus asiantuntijan apu on suunnittelussakin paikallaan.

Ammattilaisia ja sovelluksia

Ammattilaisen laatima pihasuunnitelma on turvallinen mahdollisuus luoda toimiva ja toiveet täyttävä kotipiha. Pihasuunnittelun ammattilainen voi olla puutarhuri, hortonomi tai maisema-arkkitehti. Suunnittelupalvelua tarjoavia yrittäjiä ja yrityksiä löytyy netin kautta helposti eri puolilta Suomea, ja neuvoja sopivan tekijän valintaan voi tiedustella esimerkiksi Puutarhaliitolta tai Marttaliitolta.

Pihasuunnitelmaan kuuluvat tavallisesti yleissuunnitelma, työselitys ja materiaaliluettelot. Suunnittelija voi myös laatia pelkän luonnossuunnitelman tai tehdä konsultaatiokäynnin, jonka hinta näyttää useilla olevan alle sata euroa. Konsultaatiokäyntiä ei yleensä laskuteta erikseen, mikäli se johtaa sopimukseen pihasuunnitelman laatimisesta.

Esimerkiksi tarjouspyyntöpalvelu Kodinplaza laskee suunnittelun keskihinnaksi 1 475 euroa, jolloin hinnan vaihteluväli on 704–2 745 euroa. Perusteellinen ison alueen pihasuunnitelma, johon kuuluu käytännön töitä ja seurantakäyntejä, voi maksaa useita tuhansia. Pelkkää 3D-mallinnusta monet tarjoavat reippaasti alle 1000 euron hintaan.

Sovelluksia on mahdollista käyttää pihasuunnittelussa myös omatoimises-

ti. Suunnitteluun sopivia ohjelmia ovat esimerkiksi suomenkielinen My Garden, joka käyttää 2D-grafiikkaa, sekä 3D-mallinnuksen mahdollistavat Garden Visualiser 3D, Sketchup ja DreamPlan Home Design. Vanhempi, mutta ei välttämättä huonompi tapa on laatia suunnitelma paperille. Siihen tarvitaan asemapiirros ja tontilla sijaitsevien rakennusten piirustukset, joista syntyy suunnitelman pohjapiirros aivan samoin kuin sovelluksissa. Käsien piirretyissä luonnoksissa on vain pidettävä erityistä huolta, että mittakaava säilyy oikeana.

Kärsivällisyys palkitaan

Kauniin pihan syntyminen edellyttää yleensä aikaa ja kärsivällisyyttä. Käytännön ero Alan Titchmarshin ja muiden tv-puutarhurien aikaansaannoksiin on siinä, että omakotitalon pihaa ei yleensä saa valmiiksi nopeasti, ellei sitten kaikkia elementtejä tuoda paikalle valmiina. Jo se, että pihan rakentaminen maksaa, asettaa useimmille rajat.

Asiantuntijat neuvovat laatimaan pihasuunnitelmaa heti aluksi kokonaisbudjetin, jotta tiedetään, mitä kaikki suurin piirtein tulisi maksamaan, mutta toteuttamaan työn sopivissa osissa. Se säästää kukkaroa ja suo tilaa muutoksille. Jos jokin osa suunnitelmassa osoittautuukin matkan varrella heikoksi, korjaaminen on helpompaa silloin, kun kaikki ei ole loppuun asti viimeisteltyä. Vaikka 3D-mallinnus näyttäisi täydelliseltä, vasta käytännön kokemus omasta pihasta kertoo lopullisen totuuden.

Joskus voi tuntua siltä, että pihan perusrakennustyöt syövät jo kaikki käytettävissä olevat varat, niin että viihtyisyyttä lisäävät pergolat, paljut, kesäkeittiöt ja muut rakennelmat uhkaavat jäädä haaveeksi. Kaikkea ei tarvitse toteuttaa kerralla – ja viihtyisyyden luomisessa kannattaa vetää esiin mielikuvituskortti. Esi-neitä ja materiaaleja kierrättämällä ja villeiltäkin kuulostavista ideoista rohkeasti kokeilemalla voi luoda pihaan omaa erityistä tunnelmaa. Luksusta ehtii hankkia myöhemmin, jos vielä huvittaa. ■

Lähteet: Puutarhaliitto, Marttaliitto, Maisemasuunnittelijat ry., Pihasuunnittelun ja rakentamisen opas (julkaisija Viherympäristöliitto, Viheraluerakentajat ja Viheraluesuunnittelijat)

KULJETUS
PASI KOSKINEN

Jätekuljetuksiin erikoistunut
perheyrittys Huittisten alueella
» www.pasikoskinen.fi

- Jätehuolto
- Kaivojen tyhjennys
- Viemärien avaus
- Vaihtolavapalvelu
- Sorakuljetukset
- Pienkonekuljetukset

Puh. 050 563 3036 | kuljetus.pasikoskinen@gmail.com

Tykkää
meistä
FACEBOOKISSA!

facebook.com/omakotilehti

» LAKIPALSTA

Minna Ravi
asianajaja, osakas
Asianajotoimisto Lindblad & Co Oy
minna.ravi@lindblad.fi
Puh. 020 749 8193

Paritalojen erityiskysymykset

Paritalo on yleinen asumismuoto. Juridisesti paritalon puoliikkaan omistaminen voi tapahtua lähinnä kahdella tapaa. Kyseessä voi olla kiinteistön määräosan omistaminen tai asunto-osakkeen omistaminen.

Kiinteistön määräosa tarkoittaa jotakin murtolukua kiinteistöstä. Se voi olla puolet tai se voi olla jotakin aivan muuta, esim. 457/1023. Mikäli paritalo on kiinteistöllä ja paritalon omistaja omistaa murto-osan kiinteistöstä, kiinteistön hallinta on tarpeellista jakaa hallinnanjakosopimuksella, koska määräosa ei koske mitään tiettyä osaa kiinteistöstä, toisin kuin määräala. Määräosa kohdistuu siis tasaisesti koko kiinteistöön ja tarkempi hallinta määritellään sopimuksella kiinteistön muiden yhteisomistajien kanssa. Hallinnanjakosopimus rekisteröidään lainhuuto- ja kiinnitysrekisteriin parhaalle mahdolliselle etusijalle. Käytännössä tämän jälkeen sopimuksen osapuolilla on mahdollista hakea kiinnityksiä vain omaa puoltaan koskien. Hallinnanjakosopimus on tärkeää rekisteröidä, koska muuten se ei koske suoraan mahdollisia uusia omistajia.

Hallinnanjakosopimuksessa on määritelty yhteisomistajien hallinnassa olevien alueiden rajat, yleensä karttaliitteellä. Lisäksi hallinnanjakosopimuksessa on paljon muita tärkeitä ehtoja, koskien mm. sähkö- ja vesiliittymiä, mahdollisia yhteisiä alueita, rakennusten ja kiinteistön hoitoa ja kunnossapitoa, käyttämätöntä rakennusoikeutta ja kustannusten jakoa.

Paritalo voi olla myös asunto-osakeyhtiö. Tällöin omistaja ei omista kiinteistöä, vaan osakkeet, jotka oikeuttavat hallitsemaan tiettyä huoneistoa. Tärkeää on tutustua yhtiöjärjestykseen, jossa on määritelty huoneistositelmässä mm. se,

mikä on osakkeiden tuottama hallintaoikeus ja onko esim. piha osakashallinnassa. Tärkeää on myös tutustua siihen, miten kunnossapito on yhtiössä järjestetty. Mikäli osapuolet vastaavat itse omista puolistaan, tämä pitää olla määrätty yhtiöjärjestyksessä. Mikäli määräyksiä ei ole, noudatetaan lähtökohtaisesti asunto-osakeyhtiölakia, jonka mukaan yhtiö vastaa mm. rakenteista, eristeistä ja talon perusjärjestelmistä (esim. sähkö, vesi). Voi olla ikävä yllätys joutua maksamaan naapurin kylpyhuoneremonttia, minkä vuoksi yhtiötä koskevat asiakirjat on käytävä tarkasti läpi. Yhtiöjärjestystä voi muuttaa, mikäli se ei vastaa enää osakkaiden tarpeita. Tämä tehdään yhtiökokouksessa ja päätökselle tarvitaan 2/3 enemmistö tai jopa kaikkien osakkaiden suostumus, asiasta riippuen. Uusi yhtiöjärjestys rekisteröidään kaupparekisteriin.

Omistajien on hyvä muistaa, että asunto-osakeyhtiö on oma oikeushenkilönsä. Asunto-osakeyhtiössä pitäisi olla lain mukaan hallitus ja esim. kirjanpito järjestetty. Yhtiössä tulisi olla kerran vuodessa varsinainen yhtiökokous, jossa mm. hyväksytään tilinpäätös. Yhtiössä tulisi kerätä lisäksi vastiketta kattamaan yhtiön kuluja. Osakkailla ei ole vastikkeenmaksuvelvollisuuden lisäksi veloitetta maksaa yhtiön kuluja.

On toisaalta hyvin yleistä, että paritaloissa asunto-osakeyhtiöoikeudellisista asioista ei ole huolehdittu ja esim. vastiketta ei kerätä. Yhtiöllä ei ole välttämättä lainkaan pankkitiliä tai kirjanpitoa. Luonnollisesti asianajajana kannatan sitä, että asiat saatetaan tältä osin kuntoon. Kyse ei ole suurista kustannuksista, esim. yksinkertainen asunto-osakeyhtiön kirjanpito saadaan järjestettyä suhteellisen edullisesti kirjanpitäjällä.

Teksti: Elina Salmi

Kasvihuone tai pikkuinen mökki pihaan – mitä on huomioitava?

Jos tontilla on vielä rakennusoikeutta jäljellä, voi sitä halutessaan hyödyntää vaikka rakentamalla pienen mökin etätyötilaksi. Mitä kaikkea on otettava huomioon uusia piharakennuksia suunniteltaessa ja millaisia lupia saatetaan tarvita?

Omakotitalossa ihan kaikkea ei voi säilyttää sisällä, vaan useimmiten tarvitaan säilytys- tai työtilaa myös ulkona. Jos selaista ei ole, niin sehän pitää rakentaa.

Esimerkiksi puutarhatyökalut on mukava varastoida katon alle suojaan talveksi ja autolla pääsee kurjallakin kelillä helpommin liikkeelle, jos voi lähteä autotallista tai -katoksesta. Puutarhaharrastusta tukee oma kasvihuone. Aika monen talon pihalla terassista on muodostunut kesäaikainen olohuone.

Huomionarvoinen seikka on, että kaikkien tontilla olevien rakennusten ja rakennelmien pitää mahtua rakennusoikeuteen eli puutarhavajan tai vastaavan voi rakentaa vain siinä tapauksessa, että rakennusoikeutta on jäljellä.

Tonttisi rakennusoikeus kertoo, minä kokoisen piharakennuksen voit rakentaa. Tontin rakennusoikeus ilmoitetaan kerrosalana, joka määräytyy kaavassa ilmoitetun tehokkuusluvun (e) mukaan. Kerrosalalla tarkoitetaan ulkosei-

nien mukaan mitattua pinta-alaa. Tähän luetaan myös esimerkiksi autokatoksen kiinteä kylmä sivuseinä, mutta muuten avonaisia katoksia taas ei.

Omalle pihalleenkaan ei saa pystyttää mitä tahansa ilman lupaa. Useimmiten pienen vajan tai kasvihuoneen saa rakentaa toimenpideluvalla tai pelkällä toimenpideilmoituksella. Jos kaavailet laittavasi rakennukseen kiinteän tuliskan, se vaatii yleensä rakennusluvan. Lisäksi on määräyksiä siitä, miten lähel-

lä naapurin rajaa jokin rakennelma saa olla.

Määräykset ovat kuntakohtaisesti hyvinkin erilaisia, joten lupa-asiat kannattaa selvittää oman kunnan rakennusvalvonnasta.

Ensi vuoden alusta pitäisi tulla voimaan uusi rakentamislaki, joka selkeyttää monia rakentamiseen liittyviä käytäntöjä, mutta toistaiseksi kaikki rakentamiseen liittyvä tehdään vielä vanhan lain mukaan.

Lähtökohtana huolellinen suunnittelu

Ensimmäinen vaihe rakentamisessa on tietysti suunnittelu, ja se lähtee siitä, mitä tarpeita asukkaalla on. Tarvitaanko kevyt, lämmittämätön vaja puutarhatyökaluille vai esimerkiksi ympäri vuoden käytössä oleva mökki vaikka etätyötalaksi tai vierasmajaksi. Suunnitteluvaiheessa pitää myös miettiä, löytyykö markkinoilta omiin suunnitelmiin sopiva valmispaketti vai rakentaako piirustusten mukaan ns. pitkistä tavarasta.

Valmispaketteja löytyy usean eri valmistajan mallistoissa aina ulkokuusista isoon autotalliin ja kesämökkiin. Yleensä pakettiin kuuluu tarvittavien lupien hakemiseen vaadittavat piirustukset ja seikkaperäiset rakennusohjeet. Jokainen huonekaluja koonnut tietää, että kasauksessa menee aikaa ja tietysti kokonaisen rakennuksen kasaamisessa menee aikaa moninkertaisesti enemmän. Toisaalta vielä enemmän aikaa menee, jos päätyy rakentamaan tarvitsemansa lauta ja nauha kerrallaan.

Suurin ero lienee kustannusten ohella se, että alusta saakka tehdessä saa tismalleen haluamansa. Toki valmispaketeissaakin on jonkin verran muuntelumahdollisuuksia.

Tilan tarve pitää myös miettiä tarkasti. Jos rakennusoikeudessa on väljyyttä, kannattaa ehkä samalla vaivalla ja pienehköllä rahallisella lisäatsauksella tehdä rakennuksesta vähän isompi. Usein piharakennus nimittäin on kuin keittiön kaapit – tila loppuu pikemmin kuin osat avistaa.

Jos et tarvitse ympäri vuoden lämmittävää tilaa, älä suotta rakenna sellaista. Säästät sekä rakentaessa että myöhemmin sähkölaskussa.

Laske budjettiin mukaan yllätysvara

Budjetointi on ehkä tärkein asia suunnittelussa. Kannattaa käyttää budjetointiin reilusti aikaa ja vertailla hintoja. Joskus valmispaketti voi tulla edullisemmaksi kuin se, että haet kaikki tarvikkeet ja puutavaran kaupasta. Teet niin tai näin, varmistu aina siitä, että siitä, että materiaalit ovat laadukkaita ja mahdollisesti tarvittavat ammattilaiset osaavia, sillä huonosti rakennettu ja muutaman vuoden päästä perusteellista korjausta vaativa rakennus se vasta tulee kalliiksi.

Kevyen vajan tai pienen mökin voi saada muutamalla tonnilla, kun taas lämpöeristetyt mökin, autotallin tai pihasaunan rakentamiseen voi kulua jopa kymmeniä tuhansia euroja. Jos pystyt tekemään ainakin joitakin töitä itse, syntyy säästöä siltä osin. Jos valitset itse rakennettavan piharakennuksen sijaan ammattilaisen rakentaman, voi säästää merkittävästi aikaa ja vaivaa, mutta kustannukset ovat korkeammat.

Muista myös, että seinät ovat vain osa kustannuksista. Rahaa kuluu niiden lisäksi perustuksiin, sähkötöihin ja muuhun vastaavaan.

Perustukset kuntoon maaperästä riippuen

On kyse sitten isosta tai pienestä rakennuksesta – tai vaikka vain terassista tai

pergolasta – on ensimmäiseksi tehtävä rakennelmalle asianmukaiset perustukset. Vaikka kevyt piharakennus ei tarvitsekaan samanlaisia perustuksia kuin asuinrakennus, niin ei sitä voi myöskään rakentaa suoraan nurmikon päälle. Usein kuitenkin betonilaatat, jotka asennetaan routimattoman kiviaineksen päälle, riittävät tekemään pohjasta tukevan. Jos piha routii, tarvitaan eristetty ja routasuojattu perustus.

Perustamistavan ratkaisee siis maaperän kantavuus. Kantavalla maaperällä riittää usein se, että poistetaan pintamaa ja sen tilalle vaihdetaan kantava kapillaarimurske, joka tiivistetään. Sen päälle sitten ne betonilaatat, jos kyse on kevyestä rakennelmasta.

Mikäli maaperä on pehmeää ja työn alla on vähänkään isompi rakennus, joudutaan joko kaivamaan syvemmälle tai käyttämään maaperään koneellisesti asennettavia teräs- tai betonipaaluja kantavuuden parantamiseksi. Kevyen terassin voi usein pystyttää ruuvipaalujen päälle.

Vähänkin järeämmälle rakennelmalle pitää tehdä kunnan perustukset eli sokkeli. Sokkeli toteutetaan useimmiten joko paikallaan valetuna valubetonisokkelina tai muurattavana harkkosokkelina. Harkkosokkeli tarvitsee myös usein valetun anturan, jotta perustukselle saavutetaan riittävä kantavuus.

Kun kivijalka on saatu valmiiksi, se täytetään oikeaan korkeuteen esimerkiksi hiekalla tai kapillaarimurskeella.

Sato omasta pihasta

Juuri nyt puutarhanhoito ratsastaa suosion huipulla ja moni, jolla on oma piha ja aikaa, haaveilee omasta kasvihuoneesta. Internet on pullollaan ihania kuvia pulleista tomaateista, yrteistä ja jopa muna-koisoista ja vesimeloneista.

Valmiissa kasvihuonepaketeissa on valtava valikoima. Haarukka vaihtelee muutaman satasen maksavista, muutaman neliön kokoisista kasvihuoneista aina isoihin, jopa 30–40-neliöisiin lasiseinäisiin kesähuoneisiin saakka. Suurimmilla hintakin on sitten viisinumeroinen.

Pienen kasvihuoneen saa varsin todennäköisesti rakentaa vain toimenpideilmoituksella, mutta jos haluaa pidentää kasvuaikaa vaikkapa lämmittämällä ansaria kamiinan avulla, vaaditaan rakennuslupa. Kasvihuonetta ei myöskään saa rakentaa neljää metriä lähemmäs naapurin rajaa lupaa kysymättä.

Kasvihuoneen asukit tarvitsevat myös kastelua usein. Jos siis aikoo kesällä olla muuallakin kuin kotipihas- sa kurkun ja tomaatin taimia, kannattaa hankkia enemmän tai vähemmän automaattinen kastelujärjestelmä. Halvimpia ovat painovoimaiset – siis ei painevettä tarvitsevat – järjestelmät tai puutarhaletkuun kytkettävät, paristokäyttöisellä ajastimella toimivat järjestelmät.

Edullisimmin ja yksilöllisimmän kasvihuoneen saa rakentamalla sen itse esimerkiksi vanhoista ikkunoista ja lasioivist.

Sellaisen kanssa saa varautua vuositaisiin, pieniin huoltotoimiin, mutta tunnelma ja vaikutelma on varmasti uniikki.

Lähteet: rakentaja.fi, taloon.com, k-rauta.fi

Nopein toimitus, paras hinta!

FINN-SERMEST OY

**TYNNYRISAUNAT,
GRILLIKODAT JA
PIHARAKENNUKSET
VERKKOKAUPASTA**

www.finnsermest.fi

Kaikki tuotteemme valmistetaan Suomessa!
040 776 0547 | 040 827 1010

**Tuotteet itse noudettavissa
tai edullisella rahdilla!**

Uusi rakentamislaki helpottaa pienten rakennelmien pystyttämistä

Maankäyttö- ja rakennuslakia on sorvattu uuteen uskoon jo pitkään. Edellinen hallitus saikin sen kertaalleen valmiiksi ja lain piti tulla voimaan jo tämän vuoden alusta, mutta sen voimaantuloa lykättiin vuodelle.

Uuden lain tarkoitus on keventää hallinnollista taakkaa ja byrokratiaa, selkeyttää valitusoikeutta ja täsmentää vastuukysymyksiä.

Tavallista omakotiasujaa kiinnostanee eniten se, että esimerkiksi pienehköiltä piharakennuksilta poistuu lupapakko. Edelleenkin asuinrakennuksen, muun suuren rakennuksen tai ison katoksen, maalämpökaivon tai vaikkapa suuren, valaistun mainoslaitteen tai korkean tornin rakentamiseen vaaditaan lupa.

Kun laki tulee voimaan, voi ilman erillistä lupaprosessia rakentaa esimerkiksi alle 30-neliöisen ja alle 120 kuutiometriä sisältävän rakennuksen tai alle 50-neliöisen katoksen. Jos tilaan on suunniteltu kiinteä tulisija, tarvitaan näillä näkymin edelleen erillinen lupa.

On tietysti selvää, että jatkossakin kaiken rakentamisen on noudatettava kaavassa osoitettua rakennusoikeutta, rakentamismääräyksiä ja rakentamisen säädöksiä. Kaava-alueella saattaa hyvinkin olla esimerkiksi piharakennuksen sijoitteluun tai värikyseen liittyviä määräyksiä, jotka on otettava huomioon. ■

Lähde: Ympäristöministeriö, rakentaja.fi

Teksti: Mari Pihlajaniemi

Ei liian kylmää, eikä liian kuumaa – terassi mukavaksi säällä kuin säällä

Kunnollinen aurinkosuojaus pitää lasitetun terassin mukavana ja viihtyisenä oleskella kesähelteilläkin. Syksyllä terassille saadaan lisää käyttöaikaa puolestaan lasituksella ja esimerkiksi lämmittimillä.

Lasitettunakin omakotitalon terassi saattaa jäädä suureksi osaksi vuotta vajaakäytölle, tai jopa ajautua ennen pitkää ylimääräisen roinan säilytyspaikaksi.

Toisinaan ongelman juurisyynä on se, ettei terassia vain koeta viihtyisäksi. Tämä on helppo korjata panostamalla terassin kalusteisiin, mukavuuteen ja sisustukseen.

Harmillisen usein käyttämättömyys johtuu kuitenkin siitä, että terassi on joko liian kylmä tai liian kuuma, jolloin sen käyttökausi jää Suomen sääoloissa lyhyeksi. Asia hoituu kuitenkin hyvällä suunnittelulla ja tarvittaessa lisävarusteilla.

Katetut terassit ovat yleensä avonaisia ja tuulikin pääsee käymään läpi, jolloin ainakaan liiasta lämpenemisestä ei muodostu ongelmaa. Terassilasituksen koetaan usein kuitenkin parantavan terassin käyttömukavuutta. Lasitetulla terassilla kalusteet ovat myös paremmassa säänsuojassa kuin avoterassilla, joten mahdollisuuksia esimerkiksi terassikalusteiden materiaalien suhteen on enemmän.

Katettu ja lasitettu terassi voi kuitenkin muuttua auringon paahteessa tukalan kuumaksi. Kun säät lämpenevät, onkin tärkeää huolehtia terassin ilmanvaihdesta ja auringonsuojauksesta. Parhaiten tämä onnistuu huomioi-

malla asia jo terassin suunnittelu- ja toteutusvaiheessa.

Ilmansuunta ja katemateriaali vaikuttavat terassin kuumenemiseen

Jos terassin lasiseiniä pystyy avaamaan, ei ilmanvaihtoa tarvita erikseen. Lasitettu terassi kannattaakin suunnitella siten, että jokin osa lasituksesta on mahdollista avata ja saada tilaan näin tarvittaessa selkeä läpiveto. Lisäksi jo terassin ilmansuunta sanelee hyvin pitkälle sen, missä määrin aurinko pääsee paahtamaan sitä.

Myös katemateriaali ja sen ominaisuudet vaikutta-

vat merkittävästi siihen, miten helposti terassi kuumenee auringon paahteessa. Tällä hetkellä yleisimmin käytettyjä katemateriaaleja ovat edullinen PVC eli polyvinyylikloridi sekä PC eli polykarbonaatti tai akryyli.

Polykarbonaattilevyistä on saatavilla eri sävyvaihtoehtoja, joilla voi säädellä auringon läpäisyä. Kirkas katemateriaali päästää auringonsäteilyä läpi hyvin, jopa noin 95 prosenttia, kun taas harmaamman sävyn läpäisee enää alta noin 30 prosenttia. Noiden kahden ääripään väliltä on valittavissa paljon sävyvaihtoehtoja.

Markiisit ja auringonsuojakalvot antavat täsmäapua

Liikaa paahteisuutta voi hillitä myös esimerkiksi markiiseilla tai lasitusten auringonsuojakalvoilla.

Markiisi varjostaa tehokkaasti, mutta säilyttää kuitenkin näkävyyden ulos. Ulkonäkönsä puolesta se sopii usein hyvin myös vanhoihin taloihin.

Terassimarkiiseja on nykyään saatavilla monipuolisilla toiminnallisuuksilla ja tekniikoilla. Markiisin voi hankkia käsin käytettävänä tai moottoroituna, tai jopa kauko-ohjaimella tai älypuhelimella ohjattuna. Joihinkin malleihin on saatavilla niin tuuli- kuin aurinkoautomaatiikkaa kuin ajoitusmahdollisuuskin.

Vaihtoehtoisesti terassille voi tehdä varjostusta esimerkiksi erilaisilla puusäleiköillä, irtokaihtimilla tai verhoilla. Ne voivat haitata kuitenkin maisemista nauttimista.

Erilaiset aurinkosuojakalvot ovatkin osoittautuneet pelastukseksi etenkin uudiskohteissa, joissa on havahduttu vasta rakentamisen jälkeen auringonpaisteen aiheuttamaan liialliseen kuumenemiseen.

Toisin kuin kaihtimet tai verhot, kalvot ovat laseissa pysyvästi eivätkä edellytä liikuttelua edestakaisin tarpeen mukaan. Esimerkiksi niin sanotut peilikalvot heijastavat lämpöä tehokkaasti pois terassilta ja hämärtävät näkävyyttä sisältä ulospäin katsottuna vain hieman.

Kasvillisuudesta suojaa auringolta ja katseilta

Auringolta suojautumisessa voi käyttää apuna myös kasvillisuutta. Lehtipuut suojaavat hyvin liiallisilta auringonsäteiltä kesän lämpiminä päivinä. Terrsirakenteiden sivuihin voi laittaa myös köynnöskasvillisuutta varjostamaan terassia auringolta osan päivästä.

Kasvillisuus toimii pihalla aurinkosuojauksen lisäksi myös näkösuojana. Jos pihalla on terassialue, sen näkösuojaksi voi istuttaa suhteellisen lähelle terassia korkeita pensaita, tuija-aitaa tai pensaiden ja puiden yhdistelmää. Hankkimalla pihalle pienen puuntaimen sijaan jo suuremmaksi kasvatetun puun, saa heti valmista näkösuojaa, joka toimii myös aurinkosuojana.

Viileiden säiden pelastuksena peitot ja ulkotulet

Kevään ja syksyn koleammillakin keleillä terassilla voi viettää aikaa erilaisten lämmittimien sekä peittojen ja taljojen turvin. Mukava matto puolestaan pehmentää ja lämmittää terassin lattiaa paljaankin jalan alla.

Syksyn jälleen saapuessa terassille saa tunnelmaa ja houkuttelevuutta koristevaloilla. Myös erilaiset terassitakat ja patiotulipöydät ovat yleistyneet. Kaasulla toimiva terassitakka tai ulkotuli voi olla toimiva ja turvallinen ratkaisu ja tuo myös mukavasti tunnelmaa viileisiin iltoihin.

Niidenkin osalta on kuitenkin syytä perehtyä tarkoin käyttöohjeisiin ja sijoitteluun. Kaasulämmitin soveltuu hyvin avoterassille tai pergolaan, mutta voi mallista riippuen sopia myös lasitetulle terassille.

Terassilämmittimen valintaa ohjaa paloturvallisuus

Terassilämmitintä valitessa kannattaa ottaa selkoa etenkin paloturvallisuudesta, johon vaikuttavat muun muassa lämmittimen kiinnitys, kiinnitysalusta ja asennuspaikka.

Olennaista on varmistaa, että lämmittimelle saa riittävän turvavälin, ja ettei se häiritse kulkua ja muita toimintoja. Esimerkiksi kattoon tai seinälle asennettu lämmitin ei aiheuta vaaraa lapsille tai lemmikkieläimille, ja on mukavasti poissa jaloista. Käyttöpaikkavaatimukset vaihtelevat mallikohtaisesti ja selviävät laitteen käyttöohjeista.

Ennen kuin omakotiasuja hankkii terassilleen sähköllä toimivan lämmittimen, kannattaa lisäksi selvittää, minkä kokoiset sulakkeet ulkopistorasioissa on. Hyvin vanhoissa omakotitaloissa sulakkeet eivät välttämättä aina riitä.

Kuluttajalämmittimet ovat yleensä varustettu pistotulppaliitännällä. Jos laite halutaan asentaa kiinteästi, asennus on syytä jättää sähköammattilaisen tehtäväksi. Lämmittimen sähkökaapeli on usein vain noin 1,5–2 metriä. Koska jatkojohdon käyttö ei ole yleensä suositeltavaa, ulkopistorasian sijainti on myös syytä tarkistaa etukäteen.

Asumismukavuutta lasituksilla!

Parvekelasit – Terassilasitukset
Lasikatot – Lasikaiteet – Alumiiniovet

www.glasluckan.fi
Suomen Glasluckan Oy
p. 03-588 7385

Lasitetun terassin puhtaanapito

Säännöllinen puhdistaminen pitää lasitetun terassin rakenteet ja käyttömukavuuden kunnossa. Hyvä ajankohta lasien pesemiselle on keväällä, kun lämpötila on plussan puolella, tai syksyllä ennen ensimmäisiä pakkasia. Parvekelasituksen pesuun sopii parhaiten neutraali astianpesuaine.

Ennen pesua kannattaa tarkistaa, onko lasi pinnoitettu. Tavallisesti lasissa on siitä merkinä pinnoituksesta kertova tarra. Pinnoitettuun lasiin ei saa käyttää teräviä lastoja tai muita raapivia välineitä, vaan tahrat poistetaan liottamalla astianpesuaineella ja mikrokuitupyyhkeellä.

Terassin alumiiniosat pyyhitään mikrokuituisella siivouspyyhkeellä ja neutraalilla puhdistusaineella.

Lattia puhdistetaan lian ja materiaalin mukaan joko lakaisemalla, pyyhkimällä kostella moppipyhkimellä, pesemällä harjalla tai hankausmopilla tai matalapainepesurilla. Lattian puhdistukseen voi tarvittaessa käyttää neutraalia tai heikosti emäksistä puhdistusainetta. ■

Teksti: Elina Salmi

Kodin turhat tavarat – kiertoon vai jäteasemalle?

Aika ajoin – ja viimeistään muuttaessa – tulee tarve hankkiutua eroon joistakin tavaroista. Mitä kaikkea voi kierrättää ja milloin oikea osoite on jäteasema?

Vuosien varrella kotiin kertyy kaikenlaista ylimääräistä ja itselle tarpeetonta tavaraa. Pursuilevan vaatekaapin lisäksi hyllyjä ja kaappeja saattavat täyttää lahjaksi saadut koriste-esineet ja ehkä perintönä saadut astiat ja seinätekstiilit. Sohvaakin on katseltu jo sen aikaa, että tekisi mieli vaihtaa.

Tavarasta pääsee onneksi aina eroon, mutta minne itselle tarpeettomat tavarat voi viedä?

Hyväkuntoiset käytetyt tekstiilit saa kiertoon helposti

Esimerkiksi lasten pieneksi jääneet luistimet, monot, sukset ja polkupyörät tekevät kauppansa melko varmasti, jos vain ovat ehjiä.

Suomen ympäristökeskus SYKE on selvittänyt vuonna 2022 Suomen uudelleenkäyttömääriä EU:n raportointia varten. Kysely lähetettiin alan toimijoille kuten kirpputoreille, kierrätyskeskuksille, nettikaupoille ja rakennus-

tarvikkeiden kierrättäjille. Selvityksen perusteella tekstiilit on kappaleissa mitattuna Suomen suurin uudelleenkäytettävä tuoteryhmä.

Vaatteiden kierrätys onkin varmaan jokaiselle tuttua ja tänä päivänä myös hyvin trendikästä. Esimerkiksi iso osa nuorisoa hankkii vaatteensa mieluummin käytettynä.

– Hyvä kriteeri kierrätettävälle vaatteelle on sen kunto. Jos vaate on sellainen, että sillä on vielä käyttöikää, se on ehjä ja voit kuvitella itsekkin sitä käyttäväsi tai antavasi sen kaverille, niin silloin se kannattaa myydä tai lahjoittaa. Myyntipaikoista ei ole pulaa, sillä perinteisten kirppisten lisäksi netissä ja Facebookissa on paljon kirppisiä, joilla tavara liikkuu hyvin, ohjeistaa ympäristökouluttaja **Liisa Malin** Pirkanmaan Jätehuollosta.

– Lahjoitusvaatetta ottavat vastaan muun muassa hyväntekeväisyysjärjestöt, kuten SPR, Fida ja kierrätyskeskukset. Tietysti myös lahjoitettavien vaatteiden pitää olla puhtaita ja käyttökelpoisia.

Käyttökelpoiset kodintekstiilit kannattaa ensin yrit-

tää hyödyntää kirppiksillä. Esimerkiksi ryijyille on taas kysyntää. Lakanat, pyyhkeet ja verhot lähtevät nopsasti eteenpäin vaikkapa Facebookin roskalavaryhmien kautta, sillä moni etsii tarvitsemansa niiltä mieluummin kuin lähtee ostamaan kaupasta aivan uutta tavaraa.

Poistotekstiileistä tehdään uutta kangasta

Jos pöksyn puntti on päässyt rispaantumaan, hiha repottaa ja rintamuksessa on vielä pesunkin jälkeen kastikkeen jättämä väritahra, niin se saattaa silti kelvata poistotekstiiliksi. Poistotekstiilit ovat muuten käyttökelvottomia vaatteita, jotka voidaan kuitutasolla käyttää uuden kankaan raakamateriaalina. Poistotekstiilien keräyspisteitä alkaa olla jo joka puolella maata.

Poistotekstiileihin voi lajitella paidat, housut, hameet ja takit. Kodintekstiileistä uuden kankaan materiaaleiksi soveltuvia ovat pyyhkeet, lakanat, verhot ja pöytäliinat. Tekstiilien pitää olla puhtaita, kuivia ja hajuttomia.

Likaiset, märät tai mummolan ullakolta löytyneet, haisevat vaatteet kuuluvat sekajätteeseen. Sinne kuuluvat myös käytöstä poistetut alusvaatteet, sukat, sukkahousut, laukut, vyöt ja kengät.

Jos hävitettävien listalla on vaikkapa mattoja, tyynyjä tai pehmoleluja, kannattaa kysäistä paikalliselta eläinsuojeluyhdistykseltä, olisiko heillä niille käyttöä – usein on. Muussa tapauksessa nekin pitää laittaa sekajätteeseen.

Eivät vaatteet ja tikit sekajätteessäkään ihan hukkaan mene. Meillä Suomessa lähes kaikki sekajäte päättyy jätevoimaloihin, joissa niistä tehdään kaukolämpöä ja sähköä.

Minne kuuluvat lasit ja lautaset, kipot ja kapot?

Käyttökelpoisten, mutta itselle tarpeettomien keittiötavaroiden kanssa ensimmäinen osoite on uudelleenkäyttö eli myynti kirppisten kautta tai lahjoittaminen hyväntekeväisyysjärjestöille. Teräskattilat ovat lähes ikuisia ja löytävät varmasti uuden kodin, mutta esimerkiksi teflonpinnaiset paistinpannut, joiden pinta on jo pahasti kulu-
nut, eivät varmasti mene kaupaksi.

Miten sitten lasit, lautaset, aterimet, kipot ja kapot, pannut ja kasa-
rit pitäisi kierrättää? Jos paistinpannussa on muovikahva, niin mihin
jätteeseen se kuuluu?

– Esimerkiksi särkyneet juomalasit eivät kuulu lasinkeräykseen, vaikka lasia ovatkin. Vain lasipakkaukset saa laittaa lasipakkauskeräykseen. Juomalasit, uunivuoat ja vastaavat kuuluvat sekajätteeseen, sillä ne saattavat olla erityyppistä lasia kuin pakkaukset eikä niitä siksi voi hyödyntää yhdessä, toteaa Liisa Malin.

– Metalliesineiden kohdalla metallinkeräys on oikea paikka, jos tuotteesta yli puolet on metallia. Siten esimerkiksi aterimet, joissa on vaikka puu- tai muovikahvat, kuuluvat metallijätteeseen.

Muovin kohdalla pätee sama sääntö: vain pakkaukset kelpaavat muovipakkausten keräykseen. Lapsen kovia kokeneen pulkan, lumilapion tai värjäytyneiden pakasterasioiden paikka on siis sekajät-
teessä.

Suurten huonekalujenkin kierrätykseen on kanavia

Isojen esineiden – sohvien, pöytien ja sänkyjen – kierrätykseen pä-
tevät samat säännöt kuin muihinkin. Erona on vain se, että ne ovat
hankalampia siirrettäviä. Jotkut hyväntekeväisyysjärjestöt ja kauppa-
liset kirpputorit noutavat siistit ja käyttökelpoiset huonekalut kotoasi
joko ilmaiseksi tai pientä maksua vastaan. Kannattaa siis kääntyä en-
sin heidän puoleensa.

Hyvin kätevä myyntikanava on jo aiemmin mainitut nettialustat, kuten Facebookin roskalava- ja muut vastaavat ryhmät. Esimerkik-
si Ikea-kalusteilla on omat myyntifooruminsa, joissa tavara näyttäisi
liikkuvan varsin vilkkaasti.

Myös tori.fi:ssä voi yrittää myydä itselle tarpeetonta huonekalua. Siellä tosin tarjontaa on aika paljon, joten jos sinulla on kiire päästä
vaikka sohvasta eroon, niin se ei välttämättä ole paras mahdollinen
paikka. Myyntiaika saattaa olla melko pitkä, sillä kyseisellä markki-
napaikalla sohvia on ”annetaan”-osastollakin lähes päivittäin.

Moni karsastaa ajatusta käytetyn sohvan hankkimisesta, koska vii-
me aikoina on toistuvasti uutisoitu ludeongelmasta. Käytettyä run-
kopatjaa haluaa tuskin kukaan. On tietysti selvää, että myyjälläkin on
vastuu, ja myyntiin saa laittaa vain puhtaaksi tietäämäänsä tavaraa.

Jos asia kuitenkin huolestuttaa, kannattaa sohvaostoksille suunnat-
ta ammattimaisiin kierrätyskeskuksiin tai esimerkiksi SPR:n kierrä-
tysmyymälöihin, sillä niissä on ammattitaitoista henkilökuntaa, joka
tarkastaa tavarat myös ötököiden varalta ennen myyntiin laittamista.

Isot esineet pitää viedä jäteasemalle

Käyttökelvottomat huonekalut, kokolattiamatot, keittiökalusteet ja
vastaavat suurikokoiset tavarat ovat vastaanottomaksun mukaista
sekajätettä. Niitä ei siis saa muina henkilöinä hylätä yleisen jätekerä-
yspisteen viereen, vaan ne pitää toimittaa paikalliselle jäteasemalle.

Huonekaluja ei myöskään saa polttaa kotipihassa, sillä pehmus-
teista ja muista käytetyistä materiaaleista saattaa muodostua vaaral-
lisia savukaasuja.

Myös isot metalliesineet, kuten pyykinkuivaustelineet ja metalliset
huonekalut kuuluu viedä jäteasemalle.

Monilla paikkakunnilla kierrätyskeskukset ja -verstaat ottavat vas-
taan vanhoja polkupyöriä joko kunnostettaviksi tai varaosiksi. Jos siis
nurkissa pyörii vanha fillari, kannattaa ensin tarjota sitä heille.

Paikalliselle jäteasemalle kuuluvat myös käytöstä poistetut, toi-
mimattomat sähkölaitteet, kuten televisiot, tietokoneet, jääkaapit ja
pienkoneet. Sähkölaiteromulle on jäteasemilla omat keräyspisteet-
sä ja niitä otetaan vastaan pääsääntöisesti maksutta. Jos laitteissa on
irrotettavia akkuja tai paristoja, pitää ne poistaa ennen kuin laite vie-
dään keräyspisteeseen.

Monipuolinen
kirppis Hopun
teollisuusalueella

Avoinna
ma - pe 11 - 18
la 10 - 15
su 12 - 15

Tervetuloa!
KMV KIRPPIS

Pesurinkatu 5, Sastamala
Puh . 040 823 3574
heidi.koivuniemi@hotmail.fi

Vinkkejä myyntiin
itsepalvelukirppiksellä

Pida myyntipaikkasi siistinä. Käy
parin päivän välein tarkistamas-
sa, miltä pöytäsi näyttää. Siisti
tarvittaessa ja vaihtelee järjestys-
tä. Pelkästään tavaroiden paik-
kaa muuttamalla pöytäsi ilme
muuttuu ja sillä voi olla suuri vai-
kus myyntiin.

Älä ahda pöytää liian täyteen
tavaraa. Asiakkaan näkökulmas-
ta katsottuna on helpompaa ja
miellyttävämpää tutkailla myyn-
tipöydällä olevia tuotteita, mikä-
li niitä on maltillisesti eikä ylitse-
pursuavasti.

Kannattaa tuoda uusia tava-
roita lisää menekin mukaan. Kun
pöytäsi on siisti ja siellä on vaih-
tuvuutta, niin monet kirpparika-
vijät tulevat kyllä tarkastamaan
pöytäsi tarjonnan myös muina
päivinä.

Laita parhaat tuotteet parhaal-
le paikalle. Laita houkuttelevim-
man näköiset tavarat hyvin esil-
le asiakkaan mielenkiinnon he-
rättämiseksi. Kirjat, elokuvat ja
cd-levyt kannattaa laittaa riviin
pystyasentoon, selkäpuoli asiak-
kaaseen päin – etsintä on siten
asiakkaalle helpompaa.

Laita tuotteet kotona hyvään
myyntikuntoon ja hinnoittele ne

valmiiksi jo kotona. Ole realistisi:
käytetystä ei voi pyytää uuden
hintaa. Jos tavara ei meinaa käy-
dä kaupaksi, muuta hintaa.

Vie kirppikselle vain vaatteita,
joita voisit kuvitella vielä itsekin
pitäväsi tai antavasi vaikka kave-
rille. Rikkinaiset, likaiset ja ryp-
pyiset vaatteet jäävät pöydällesi.
Tosin jotkut ihmiset hakevat kirpi-
piksiltä tuotteita, joita voivat tuu-
nata tai korjata. Huomioi viat hin-
noittelussa ja merkitse mahdolli-
nen vika hintalappuun.

Kun käyt katsomassa pöytää-
si, tarkista samalla, että hintala-
put ovat pysyneet kiinni. Hinta-
laputtomia tuotteita ei nimittäin
myydä. Varmista lappujen pysy-
minen vaikka hakaneuloilla.

Niputa tavaroita eli tee tarjous-
kasseja leluista, lehdistä ja sen
sellaisista. Käytä aina läpinäky-
viä kasseja.

Hyödynnä palvelupaketteja.
Joillakin kirppiksillä on tarjota
erilaisia palvelupaketteja. Se tar-
koittaa esimerkiksi sitä, että kirpi-
pisyrittäjä hinnoittelee tuotteesi,
laittaa ne esille ja huolehtii pöy-
dän siisteydestä. ■

Lähde: kirpputorihaku.fi

» AJANVIETE

Teksti: Mari Pihlajaniemi

Ainaista mökkielämää?

Vapaa-ajan asunnon muuttaminen vakituiseksi asunnoksi vaatii poikkeamislupaa, toisin sanoen lupaa asunnon käyttötarkoituksen muutokseen, ja joissain tapauksissa niin kutsuttua suunnittelutarveratkaisua.

Tämä on ymmärrettävää, onhan kunnille kallista tuottaa esimerkiksi jäte- ja vesihuoltopalveluita syrjäisillekin haja-asutusalueille. Monet suosittu mökkikunnat suhtautuvat asiaan kuitenkin myönteisesti. Mökkeilijöitä saatetaan jopa houkutella hyvillä datayhteyksillä, jotka mahdollistavat etätönn tekemisen.

Käyttötarkoituksen muutoksessa tarkastelun kohteena ovat muun muassa rakennuksen energiatehokkuus (lämmitysmuoto,

ilmanvaihto, eristys, lämmityksen hyötysuhde, varaavat tulisijat, ilmalämpöpumput ym.), vesihuolto ja jätevesijärjestelmä, asuinrakennuksen tilat (peseytyminen, ruuan valmistus, oleskelu) sekä huoneiden koko ja korkeus (esim. korkeus vähintään 2,4 m). Esimerkiksi peseytymistä ei siis voi hoitaa vain rantasau-
nassa.

Vaikka muutos on tuntuva, siitä on hyötyäkin: vakituisen asuinrakennuksen kiinteistövero voi olla pienempi kuin loma-asunnon. Lisätietoa kannattaa kysyä oman mökkikunnan rakennusvalvonnasta.

Lähteet: www.yle.fi, www.taloustaito.fi

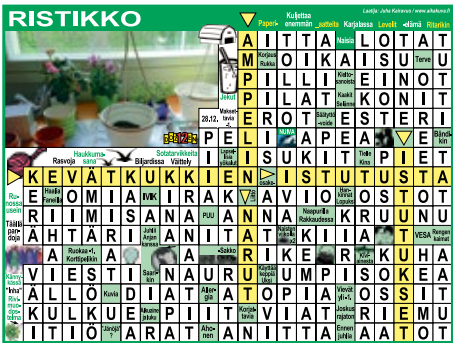

Freepik

Tykkää FACEBOOKISSA!
meistä

facebook.com/omakotilehti

Ristikon
ratkaisu
edellisestä
lehestä.

RISTIKKO

Vallitseva
Ostoksesta

SIENIÄ Peritty

Auttaa?

Bakteeri

Estää kulun
Ennen kuntaa

Johdin

Painavia
CHILIKIN eTytöt

**Veden pois-
toon**

**Lau-
laja**

**Pan-
kista**

**Harva
ruoka**

**Pake-
nevia
?**

**Toka-
market**

**Hil-
jaista**

Oli naapurissa
Vihainen Virhe

Super

Oudot

**Afri-
kaa**

**Savo-
tassa?**

**Jarkko
Neva**

**Muut-
taa**

Idiootti!

**Lui-
nen**

**Huhti-
kuisia**

**Revon-
tulessa
-juusto**

**Korjat-
tavia**

**Mat-
toja**

**Tietoa
Ahkera**

**Nau-
hat**

**Aari-
kin**

**Ranta-
sila-
-kasvi**

Vehje

**Ehty-
mätön**

Nuoria

AUTS!
Jämy

**Miehiä
Hento**

**Ehkä
Lind**

**Toivei-
takin**

**Suus-
sa**

**Tai-
nola**

**Ehkä
Toivei-
takin**

KAIKKI KOTISI PINNAT SISÄLLE JA ULOS!

Omakotiyhdistyksen jäsenille
5-10% alennus
jäsenkorttia näyttämällä

Alennus ei koske ulkomaaleja ja öljyjä.

Tervetuloa Sastamalaan!

**Vammalan
Väriaitta**

Värisilmä

Itsenäisyydentie 10, 38200 Sastamala
03 511 2895, toimisto@variaitta.fi
www.variaitta.fi

RAKENNUSPALVELU **Teemeli**

KOTI KERRALLA KUNTOON !

- Kattoremontit ▪ Terassit
- Sauna- ja kypyhuoneremontit
- Lattiat ▪ Keittiöremontit
- Sisustusremontit ▪ Asuntojen laajennukset ▪ Ulkovuoriremontit
- Lisäeristykset ▪ Leikkimökit

**Kysy
ilmainen
arvio!**

RAKENNUSPALVELU
Teemeli

» www.teemeli.com

- » puh. 050 575 7503
- » teemu.purola@gmail.com
- » Evontie 57, Sastamala

Sähköautomaation osaamista Pirkanmaalla

Sähköautomaatiotyöt kotitalouksille ja yrityksille

Ilmalämpöpumput

Aurinkopaneelit

JSM Automaatiosähkö Oy

» Ota yhteyttä! ««

» jsmautomaatiosahko.fi » puh. 040 156 9322
janne.mansikkamaa@jsmautomaatiosahko.fi

Säästä selvää rahaa, nyt on energiaremontin aika

ilmavesilämpöpumput
sekä ilmalämpöpumput

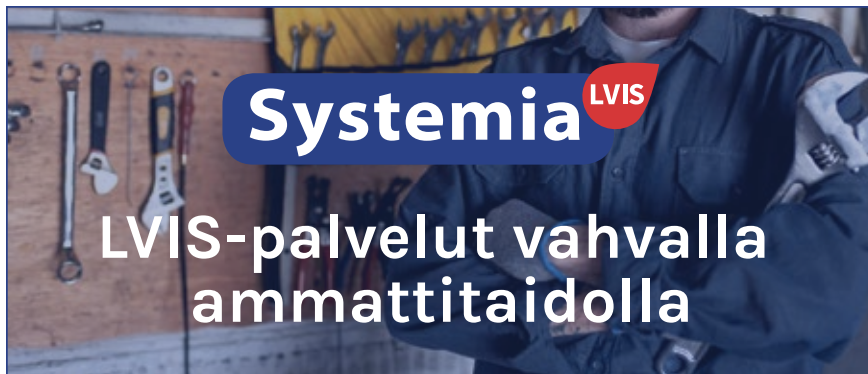

**Pyydä meiltä
tarjous!**

+ TYRVÄÄN SÄHKÖTYÖ -

www.tyrvaansahkotyo.fi

Ilkka Wasenius 050 307 3102 | myymälä 03 511 3055
Asemakatu 23, 38210 Sastamala

Systemia LVIS

LVIS-palvelut vahvalla ammattitaidolla

- Saneeraus- ja uudiskohteiden LVIS-urakointi
- Sähkötyöt, huollot ja tarvikkeet
- LVI-mittaukset ja säädöt
- Lämmitysratkaisut ja ilmanvaihtojärjestelmien asennukset
- Kattava valikoima varaosia

Systemia LVIS

www.systemia.fi

asiakaspalvelu@systemia.fi

Työtilaukset 02 569 790

Risto Rytin katu 21, Huittinen

PÄIVYSTYS

24H

0600 120 55

IDEAL

Keittiöt

VARAA MAKSUTON
SUUNNITTELUAIKA!
idealkeittiöt.fi

**Laadukkaat keittiöt, kylpyhuoneet
ja säilytysjärjestelmät**

NOPEASTI JA HELPOSTI!

HUITTINEN KAUPPIASKATU 3

PUH. 02 560 1040 AVOINNA MA-PE 9-17

TIP-rakentajat
- sanansa mittainen -

**Lisälämmöneristykset ja kattoremontit
luotettavasti ja nopeasti
- laadusta tinkimättä!**

Kysy tarjous!

Tyrvään Investointipalvelu Oy

www.tiprakentajat.fi

050 566 9949 | info@tipoy.fi

**Tehrään niinku
luvataan**

FINSKA

p. 010 205 5010

asiakaspalvelu@finska.fi

www.finska.fi